

СТО И СЕДЕМДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ

София, сряда, 30 декември 1992 г.

(Открито в 9 ч. и 40 мин.)

Тридесет и шесто Народно събрание

Председателствували: председателят Александър Йорданов

Секретари: Руслан Семерджиев и Христо Атанасов

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ (звъни): Откривам днешното и надявам се, последно заседание за тази година на Народното събрание.

Едва ли е необходимо да обяснявам и да пояснявам, че днес ние трябва по изключение, това ни задължава Конституцията, да гласуваме кандидатурата на министър-председателя и на Министерския съвет.

Преди това, както многократно вече е ставало дума през последните дни, трябва да се приеме процедурата за избирането на министър-председателя и Министерския съвет. Това е точка, която всички ние включихме в дневния ред на Народното събрание, Председателският съвет има същото становище, че първо трябва да се уточни процедурата.

Същевременно ние не изчерпихме нашия дневен ред от работната програма и аз само мога да констатирам, че има два проекта за решения, които са свързани със срокове. Това е проектът за решение за продължаване срока, за който са избрани съдебните заседатели. Този срок изтича на 31 януари (утре) и има опасност, ако ние не приемем това проекторешение, по което има доклад на Законодателната комисия, което би трябвало да бъде днешна първа точка от дневния ред, има опасност да блокираме съдебната система.

И второто проекторешение е свързано с продължаване на срока до 30 юли за мораториум върху разпореждането с обекти, в чиито дълготрайни активи влиза имущество, което е одържавено по различни закони, включително по Наредбата-закон за съдене от Народния съд виновните за въвлечане на България в световната война. Става дума за това, че всъщност в дневния ред има две проекторешения, които са свързани със срок. И тъй като утре е добре вече да не работим, защото е хубаво много да се работи, но прекалено много да се работи - не е хубаво. А и след това идва и Нова година, тя важи и за народните представители.

Така че, аз ви предлагам, без да влизаме в излишни дискусии, малко по-организирано да пристъпим към разглеждане на тези две проекторешения, свързани със срок, да ги гласуваме бързо. Както ги гласува залата, така ще бъде. И след това да тръгнем към основната, бих казал, работа и задача за днес.

Ето защо, виждам, че има едно съгласие в залата, моля господин Джеров да заповяда и да докладва проекта за решение за продължаване срока, за който са избрани съдебните заседатели.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин председател, дами и господа народни представители! Аз благодаря за това, че тази точка влезе в дневния ред, защото ако тя не бъде гласувана днес, от 1 януари няма да може нито бракоразводно дело да се гледа, нито трудово дело, нито наказателно дело. Има определени групи дела, при които задължително в съдебния състав трябва да има съдебни заседатели.

На 24 юни 1992 г. Народното събрание прие решение, с което на основание член 64 от Закона за устройство на съдилищата е продължен срокът, за който са избрани съдебните заседатели. Този срок е продължен до 31 декември 1992 г. При избора на срока Народното събрание се е ръководило от съображенията, че до тази дата ще бъде приет Закон за устройство на съдебната система, в който ще бъдат уредени въпросите, свързани с избора на съдебни заседатели. Законопроектът за устройство на съдебната система е приет на първо четене и в момента се разглежда от Законодателната комисия преди да бъде внесен в пленарната зала. Въпросът е много сложен, създава много дискусии и поради това малко по-продължително време ще

бъде необходимо, за да бъде уточнен окончателно за внасяне този законопроект. Виждате, че ние стигнахме до 31 декември, до когато нямаме внесен този 195.2 законопроект за второ четене.

При това положение Законодателната комисия счита, че продължаването на срока, за който са избрани съдебните заседатели, е наложително, тъй като в противен случай, както казах още в началото на моя доклад, след 31 декември 1992 г. не биха могли да се разглеждат делата, за които процесуалните закони предвиждат участие на съдебните заседатели.

При това положение предлагам на уважаемите народни представители да гласуват следното решение:

"Р Е Ш Е Н И Е

ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ СРОКА, ЗА КОЙТО СА ИЗБРАНИ

СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Народното събрание на основание член 86, алинея 1 от Конституцията на Република България, член 64 от Закона за устройството на съдилищата и решението за продължаване срока, за който са избрани съдебните заседатели, прието от Великото Народно събрание на 6 юни 1991 г. и решението на XXXI Обикновено Народно събрание от 24 юни 1992 г.

Р Е Ш И:

Продължава срока, за който са избрани съдебните заседатели от районните, окръжните и военните съдилища и Върховния съд до 30 юни 1993 г."

Това е проекторешението, което предлагам на уважаемите народни представители. Струва ми се, че тук няма да има различие и бихме могли направо да минем към гласуване на същото. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Джеров.

Аз искам сега да се обърна към народната представителка госпожа Росица Стойчева, която е вносител на това проекторешение. Ако желае да вземе също думата, да заповяда. Заповядайте, госпожа Стойчева! 195.3

РОСИЦА СТОЙЧЕВА (СДС): Аз нямам какво повече да допълня, господин председател и дами и господа народни представители. На всички е ясно, че без да продължим този срок на съдебните заседатели, не е възможно да бъдат гледани наказателните дела в съдилищата, а и голяма част от гражданските дела, които също се гледат със съдебни заседатели. Това би блокирало работата на съдилищата в България, поради което ще моля всички да гласуваме това проекторешение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на госпожа Стойчева.

Не виждам желаещи за изказване. Всичко е ясно. Моля, гласуваме решение на Тридесет и шестото Народно събрание за продължаване срока, за който са избрани съдебните заседатели.

Моля, гласувайте!

Резултатът: от общо гласували 200 народни представители, 196 са гласували за, против няма, 4 се въздържат.

Решението се приема.

Заповядайте, господин Димитров! 195.4 ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ (СДС): Уважаеми господин председателю, колеги! Аз много моля сега да приемем на второ четене и законопроекта за изменение и допълнение на Закона за данъка върху оборота и акцизите. Вие знаете, че го приехме на първо четене. Той касае вноса на леки автомобили, а от 1 януари, т.е. не от утре, а от другиден започва да действа 50-процентен акциз, който е направо забранителен за вноса на автомобили.

Мисля, че ние, от това Народно събрание не би трябвало да си отиваме в отпуска или да се разпускаме без да приемем законопроекта на второ четене. Още повече, че е приет на първо четене и по принцип нямаше никакви възражения към него. Няма да отнеме повече от няколко минути.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Димитров, този законопроект

обвързан ли е конкретно със срок?

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ (от място): Обвързан е. Нали ви казвам, че от 1 януари започва да действа 50-процентов акциз. Това е супер срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Преминаваме към второто проекторешение със срок. И щом и въпросът за данъка върху оборота и акцизите на автомобилите е също със срок, и него ще гледаме неизбежно. Явно е, че в последния ден на годината трябва да уредим всички проблеми в държавата. Всички срочни проблеми, безсрочните ги оставяме за догодина.

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ СРОКА НА МОРАТОРИУМА...

Аз моля председателят на Законодателната комисия да заповяда и да представи проекта. Вносител е пак господин Джеров.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! И тук, пак в рамките на последователността, трябва да спрем нашето внимание върху този проект за решение. Нормално е, когато се каже нещо, да се отстоява докрай. Именно затова съм го внесъл. Не с оглед на постигане на някакви други цели, а просто затова, защото срокът на този мораториум изтича след около десетина дни.

Известно ви е, че Народното събрание на 9 юли 1992 г. прие решение, с което спира за срок от 6 месеца - което означава до 9 януари 1993 г. - разпореждането с обекти, в чиито дълготрайни активи влиза имуществото, което е одържавено по редица закони, приети след 1944 г., с които се засягат имуществени права и интереси на български граждани.

С приетото решение се цели да се защитят интересите на определен кръг граждани чрез недопускане на разпоредителни сделки с имущество, върху което след окончателното правно уреждане на реституцията биха могли да възникват нови имуществени права. Съвсем накратко става дума за следното:

Поставили сме мораториум върху разпоредителните сделки. До този момент съответните законопроекти поради обективни и субективни причини не можаха да минат през пленарната зала или въпросът стои открит. При това положение, ако пропуснем да удължим срока, това, което сме направили е едно безсмислие. И в края на краищата съвсем логически следва, че след като е поставен веднъж един мораториум с едно решение и в това време не сме успели да се справим със задачата, грубо казано, просто наложително е да бъде продължен срокът на този мораториум до окончателно произнасяне по същество от Народното събрание. При това положение моля уважаемите народни представители да гласуват проекторешението, което гласи:

"Народното събрание на основание чл.86, ал.1 от Конституцията на Република България

Р Е Ш И :

Продължава до 30 юни 1993 г. срока на наложения с решение на Народното събрание от 9 юли 1992 г. мораториум върху разпореждането с обекти, в чиито дълготрайни активи влиза имуществото, което е одържавено по... списъка на законите, които са включени в решението от 9 юли 1992 г."

Моля уважаемите народни представители да гласуват този проект за решение, за да може и по този въпрос да има последователност в нашите решения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Госпожа Величкова, заповядайте!

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Уважаеми господин председателю, уважаеми дами и господа народни представители! Аз съм решително против това проекторешение. Ако ние днес смятаме да разсъждаваме върху правителство, оглавно от професор Любен 196.2 Беров, което е заявило в своята програмна декларация, че ще бъде правителство на приватизацията, а не на реституцията, то тогава ние не можем да гласуваме това проекторешение. Защото създаваме всички обективни предпоставки въз основа на егоцентрични лични интереси при всички случаи да се отложи приватизацията.

Щом ще пледираме и сме изпълнени с идеята за решителна структурна реформа в

областта на икономиката, след като ние искаме да дадем излаз и то сериозен на приватизацията, такова проекторешение е неправилно да бъде внесено в Народното събрание и ще бъде още по-неправилно да бъде гласувано. Това е първият ми мотив, който споделям пред вас.

Аз имам и много сериозни аргументи, свързани с чисто политически и исторически доказателства за неправомерността, алогизма и аморалността да бъде предложено подобно проекторешение, особено свързано с имуществото, отнето по силата на Закона за Народния съд.

Дами и господа народни представители! Няма да ви хвърлям в сериозни исторически доказателства, но искам да ви припомня, че Двадесет и петото Народно събрание, което попада под ударите на Закона за народния съд, е това, което гласува в крайна сметка почти за две минути присъединяването на България към Оста Рим - Берлин - Токио, т.е. към фашисткия блок. (Недоволство от СДС.)

Нещо повече! Двайсет и петото Народно събрание е това, което гласува Закона за защита на нацията и подложи на антисемитска политика и в крайна сметка избиването на евреите и отнемането на имуществата им...

ГЕОРГИ КАРЕВ (от място): И затова ги разстреляха изцяло!

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА: Доктор Карев, Вие сте свикнали винаги да ми крещите от място, но никога на трибуната не изказвате аргументи против моята позиция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Госпожа Величкова, моля Ви се, не влизайте в пререкания в залата! (Реплики от опозицията.)

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА: Добре, но тогава въведете ред в залата, господин председателю!

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Доктор Карев не е виновен за Втората световна война. (Шум в залата.)

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА: Още искам да ви кажа, че на 24 септември 1943 г. Добри Божилов дава своя принос в ограбването на страната ни от Германия. Нещо повече! Той, заедно с регентите, задържат България във фашисткия блок, въпреки неговото разпадане. (Силно недоволство от СДС.)

Щом не искате да си спомните историята, господа, това означава, че вие сте безпаметни. (Силно недоволство от СДС.)

АСПАРУХ ПАНОВ (от място): Това е цинизъм.

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА: Нещо повече, аз ще ви припомня, че не кой да е, а Александър Цанков е имал повече доблест от вас в днешния ден. (Силно недоволство от СДС.)

Защото на 27 декември 1943 г. пред парламента казва следното:

"И вижте как историята се повтаря, вижте как е капризна съдбата! На мене... и на моите другари се падна... да усмиряваме, да потушаваме бунтове, да стреляме... и аз да получа прозвището "кръволок", "кървавият Цанков"... (обръща се към министър-председателя).

Господин Добри Божилов,... и Вие се окървавихте като мене! И аз съм кървав! Ние сме кървави! По съдба ние с Вас сме еднакви (смях)..."

ПЕТЪР ТОДОРОВ (от място): БКП я окървави!...

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА: Да, наистина те окървавиха България!

И аз сега искам да ви кажа следното: че вие ако гласувате този мораториум, в крайна сметка вие легализирате онова, което направиха фашистките палачи, убивайки децата в Ястребино, същите тия, които разпориха и дадоха на кучетата вътрешността на братя Кокарешкови. (Силно недоволство от СДС и реплики: "Цинизъм, цинизъм!")

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Госпожа Величкова!

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА: И последно, господа. Вие, господа, това е нещо повече от исторически анахронизъм, след като крещите така безсрамно. (Шум и реплики от блока на СДС, които не се разбират)

Защото никъде в света никой не е посмял да ревизира Парижкия мирен договор. И днес Германия се обявява срещу ксенофобията. И днес Германия в крайна сметка изключва от закона съществуването на всякакви прохитлеристки, националсоциалистически и фашистки партии. (Викове от блока на СДС, шум на

изразено неодобрение) Тях ли ще легализирате вие, господа демократи?
Това е безсрамие, което ще се запомни от целия български народ. (Шум и реплики от блока на СДС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Госпожа Величкова, правя Ви напомняне според чл.104 от правилника и забележка според чл.105 от правилника, тъй като във Вашето изказване аз констатирам обиди към народните представители.

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА (от място): Така ли мислите?

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Тези народни представители нямат вина за Втората световна война. Такава вина, каквато Вие търсите и вменявате в момента. Те просто взимат отношение към едно предложение за решение на Народното събрание и дори още не са взели отношение към него, когато Вие ги нападате. Почакайте да чуем какво ще кажат по-напред.

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА (от място): А те като крещят.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Правя Ви забележка. Заповядайте, госпожа Русева.

ЗЛАТКА РУСЕВА (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми народни представители! Вземам думата от името на Парламентарната група на Съюза на демократичните сили, за да изразя възмущението си от речта, възмущението на моите колеги (Георги Карев, от място: "И отвращението") и отвращението ме поправят, по-точно.

Аз много благодаря на една такава прекрасна учителка като госпожа Величкова. Нямахше нужда да ми напомня за Ястребино, защото аз съм се родила в комунистическо време, учила съм през цялото време за партизаните, за Ястребино, така че много добре познавам тази история.

Освен това нямам нищо общо нито с Цанков, нито с който и да било друг. И тя прекрасно го знае. Съжалявам само, че такива хора като нея са били наши учители и продължават да ни поучават и тук, в Народното събрание. А говорят за национално помирение. (Реплики в залата)

Аз бих искала да й припомня, че тя е била член на една Комунистическа партия, която пък е дала затворниците от Белене, които без съд и присъда са изпратени там, за храна на свинете. (Реплика от СДС: "А така!")

Така че, ако трябва да говорим за Цанков, трябва да говорим и за Георги Димитров и за Васил Коларов, и за всички ваши вождове, и за Вашата червена книжка. Но аз не искам да Ви обвинявам, а Вие обвинявате моите колеги за престъпленията на фашистите, без някой от тях даже да са били родени, когато е имало фашизъм в Европа, не в България, а в Европа.

Аз също съм родена много, много след светлата дата Девети септември. Така че аз изразявам дълбокото си огорчение, първо, че има между нас такива народни представители. Освен това възмущението на моите колеги и разочарованието ни, че все пак Българската социалистическа партия се променя и се е променила. С речта на госпожа Величкова се доказва, че тя не е стигнала по-далеч от етапа на развитието на болшеvizма. За съжаление е така. Така че от нея България нищо ново не може да очаква. Нищо ново не можем да очакваме и елементарна даже човещина и ние тук, в парламента. Благодаря за вниманието. (Ръкопляскания в блока на СДС, реплики и възгласи)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на госпожица Русева. За още две реплики...

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): Това беше изказване от името на Парламентарната група.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Изказване от парламентарната група. Добре, за реплики. Господин Гоцев, заповядайте.

ВАСИЛ ГОЦЕВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа! Наистина цинизъм е да се говори за кръв в тази зала, която би потънала до първите редове на банките в кръв, ако можеше да се събере кръвта на тези народни представители от 25-тото Народно събрание, които бяха убити от така наречения Народен съд.

Ние тук знаем, че вие, господа приемници на тази партия, която създаде Народния съд, ще гласувате против това решение. (Шум и реплики от блока на БСП) Но аз се обръщам към останалите: може ли да сметне някой, че онова правителство, което се готви да дойде и което казва, че не е комунистическо, че е правителство на някакво национално обединение, наистина ще погази паметта на убитите и ще се противопостави на това да възтържествува елементарната справедливост.

Убитите за съжаление не могат да бъдат върнати, но онова, което историята ще напише с днешното ваше решение, дали сте посегнали върху имуществото на тези убити или сте го оставили за известно време, ще покаже какво е било вашето отношение към престъпленията и какво е наистина вашето отношение към това правителство, което ще се избира. Вашият глас ще покаже дали вие избирате правителство на отмъщението и продължаване на кръвопролитията или се стараете да изберете правителство, което да стимулира някакво помирение. (Реплики от блока на БСП и ДПС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Гоцев. Господин Панов и господин Премянов, само ако е реплика обаче. Изказване ли? За реплика, господин Панов, заповядайте.

Водим дебати по проекторешението. Колкото по-бързо ги завършим, по-бързо ще гласуваме.

АСПАРУХ ПАНОВ, 25.ИЗБИРАТЕЛЕН РАЙОН (СДС): Казвам специално номера на избирателния район, защото искам да кажа, че ме е изключително срам, че госпожа Величкова е от моя избирателен район. (Реплика от БСП: "Ти си от нейния")

Аз съм просто, как да ви кажа, езикът ми е беден, въпреки че пиша и статии, аз съм просто погнусен, от това, което чух. (Възгласи: "Е-е-е" от блока на БСП) За сетен път се убеждавам, че е най-лошото на света, което може да съществува, това е всъщност учителка - болшевичка. Това е истината. (Бурни ръкопляскания и възгласи: "Браво!" от блока на СДС)

И просто искам да ви кажа, че това беше гавра с паметта на всички жертви. Аз съм един кротък човек, един разумен човек, но когато стане дума специално за Народния съд, направо побеснявам от този политически цинизъм. Защото всъщност госпожа Станка Величкова оправда избиването на 68-те народни представители от 25-тото Народно събрание. Тя просто ги оправда. И тя оправда всичко, което се случи след Девети септември. Всичко! Как може така? Как може да паднете толкова ниско, госпожа Величкова?

НИКОЛАЙ ДОБРЕВ (от място): А преди Девети?

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Панов. Господин Карабашев, последна реплика.

ВАЛЕНТИН КАРАБАШЕВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Аз предлагам да успокоим страстите. Искам да кажа само няколко думи по този въпрос от икономическа гледна точка.

В краткосрочен аспект, госпожа Величкова, въвеждането на този мораториум, т.е. удължаването му, няма никакви пречки за процеса на приватизация. А има достатъчно много обекти, в които не се съдържа имущество, което се засяга от този мораториум, така че те спокойно могат да бъдат приватизирани през този период от време, а дотогава ще се реши дали тези обекти ще влязат изобщо в процеса на реституция или не.

Така че призовавам народните представители да гласуват за този мораториум. Благодаря за вниманието. (Ръкопляскания от блока на ДПС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Карабашев. Не виждам други ръце да се вдигат. Проблемът е пределно ясен. Моля, гласуваме решение за продължаване срока на мораториума върху разпореждането с обекти, в чиито дълготрайни активи влиза имуществото, което е одържавено по Закона за конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти, по Наредбата-закон за съдене от Народен съд виновниците за въвличане България в Световната война срещу съюзените народи и за злодеянията, свързани с нея, по Закона за събиране на данъците и върху други държавни вземания, по Наредбата за събиране на данъците и таксите, по Наредбата за събиране на държавните вземания

и по Наредбата закон за снабдяване и цените.

Моля, режим на гласуване, моля, гласувайте.

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА (от място): А дуплика няма ли да ми дадете, господин Йорданов? Аз искам да обясня нещо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: В края на заседанието лично обяснение. 197.4

СТАНКА ВЕЛИЧКОВА (от място): Аз искам думата за дуплика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Не вдигнахте ръка веднага.

Гласували 219 народни представители, с един, който няма карта - 220 народни представители, за - 122, против - 95, въздържали се - 3. Приема се и това решение. (Ръкопляскания от блока на СДС, възгласи: "У-у-у" и "болшевики")

Продължаваме по-нататък.

Моля, господин Димитров и господин Джеров да заповядат. Господин Димитров ще докладва Законопроекта за изменение на акцизите на второ четене. 197.5

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ (СДС): Колеги, аз не искам да повтарям това, което се каза вече по повод акциза върху леките автомобили по време на първото четене. Знаете, че тогава второто четене беше отложено, за да се направят някои уточнения.

Междувременно обаче в Министерския съвет беше прието едно постановление, което не е съобразено със закона. Даже до известна степен противоречи на закона, защото Народното събрание е органът, който може да определя кое да се облага с данък оборот, с акцизи, какъв да е размерът и т.н.

Затова ние днес сме длъжни да приемем подобен закон, а по-нататък Министерският съвет, независимо от това дали ще бъде този или някой друг, той нека да се заеме и да си оправи постановлението, да го нагоди към закона, който всички вие ще приемете.

Ако ми позволите, господин председателю, да започнем да приемаме закона на второ четене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Да чуем все пак председателя на Законодателната комисия. Заповядайте, господин Джеров!

Господин Николов, заповядайте по процедурен въпрос!

ГЕОРГИ НИКОЛОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3", Свищов): Уважаеми господин председателю, уважаеми дами и господа народни представители! Мисля, че срокът 1 януари не е фатален. Всички ние днес получихме от правителството вариант, който се покрива със становището на Икономическата комисия - да отпаднат акцизите от автомобилите, а да се въведе общият режим на данъка върху оборота от 22 на сто.

Аз моля, господин Димитров, да не настоявате за днес разглеждането на този въпрос. По-разумно е предложението на правителството и на Икономическата комисия - да го приемем в първите дни след Нова година.

Процедурното ми предложение е отлагане на въпроса за след Нова година.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Разбирам, има процедурно предложение за отлагане на второто четене по този въпрос за след Нова година.

Давам думата на господин Венцеслав Димитров за едно обратно мнение.

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ: Колеги, бих желал да обърна вашето внимание на това, което предложи току-що господин Николов, който казва да се съгласим със законопроекта, който току-що получихме днес. Ясно е, че днес ние не можем да го разискваме, защото сме приели един на първо четене. Но това е от формална гледна точка.

Господин Николов, какво предлага Министерският съвет? Предлага общ режим за облагане с данък оборот на всички автомобили. И оттук нататък известна диференция с импортна такса, с мита и т.н.

Това, което ние предлагаме, с което цялото народно представителство се съгласи на първо четене, това е леките автомобили до 1800 куб.см да не се облагат с акциз, другите с 10 на сто, другите - с 30. Обаче това значи, че всички леки автомобили по новия раздел, който вкарваме в тарифата, не се облагат с данък оборот, господин Николов. Данъкът върху оборота е все пак 22 на сто. Той ще спре вносът на автомобили. Аз ви казвам, че не искам да повтарям тази дискусия защо не трябва да

се оскъпяват допълнително автомобилите с още 30 на сто.

Това, което ние предлагаме, е нещо съвсем различно. Ако Министерският съвет иска наистина да усъвършенства, да диференцира в зависимост от кубатура, мощност и т.н., нека на базата на закона, който ние приемем, той да си приеме определено постановление. Обаче това, което предлага Министерският съвет, противоречи на закона, който ние вече приехме на първо четене.

Затова аз много ви моля да продължим. Законът е съвсем кратък, нека го приемем на второ четене, Министерският съвет да се събере след това, независимо какъв ще е - служебен ли, друг ли, какъв, и да си направи постановлението в зависимост от този закон. Моля ви!

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Мисля, че проблемът е ясен. И за мен е ясен.

Госпожа Мустафа, заповядайте!

ШЕРИФЕ МУСТАФА (ДПС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Преди да преминем към закона на второ четене, допълнението на Закона за данъка върху оборота и акцизите, аз искам да ви припомня, че бях предложила също допълнение към този закон. Бих помолила господин Джеров да не изпусне при второто четене и това допълнение, което бях предложила аз.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Джеров, заповядайте за становището на Законодателната комисия.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Уважаеми колеги, налага се може би да взема отношение по два въпроса.

Първо, нека да не забравяме едно: първи януари е пред нас. Доколкото ми е известно, упражняването на бюджета започва от 1 януари всяка година. И ако правим някакви промени в данъчното облагане, в акцизите и всичко онова, което е свързано с бюджета, днес е денят, в който ние трябва да вземем решение. Затова моля да не се отлага разглеждането на въпроса. Как ще се реши е въпрос на уважаемите народни представители, но не и нещо, което може да се отлага или да се гласува евентуално на 10, на 21 или на 30 януари.

Вторият въпрос, по същество: Законодателната комисия в случая не може да изрази никакво специално отношение. От правна гледна точка точно на това място в този закон трябва да бъдат определени акцизите. А колко ще бъдат те като величина, като процент, трябва да бъде решено по доклада на Комисията за бюджета и финансите. Така че въпросът е специфичен, съвсем в приложното поле на тази комисия.

При обсъждане на въпросите ще моля, първо, да бъде взето под внимание предложението, което господин Венцеслав Димитров сподели с вас, като, разбира се, имаше няколко редакционни уточнявания, които ви докладвах в предходното заседание. Същевременно, след като се mine първото предложение за акцизите на леките коли, трябва да вземем отношение и по законопроекта, внесен от госпожа Шерифе Мустафа. Само ще ви го припомня.

То е паралелно, то няма нищо общо с предложението на господин Венцеслав Димитров. Но по правилата, след като се гледа една промяна в един закон, трябва да се гледат и всички други 198.3 предложени промени, които са готови за разглеждане. А предложението на госпожа Шерифе е готово за гледане и на второ четене.

За какво става дума? Тя внесе предложение: допълва се точка б на раздел I, буква "а", "Хранителни стоки" на тарифата. Към него да се добавят думите: "и диетични безалкохолни напитки".

Това са двете неща, по които уважаемите народни представители трябва да вземат отношение.

Става дума за следното (да поясня предложението на колежката): в тарифата към данъка върху оборота в раздел I "Стоки и услуги", които се облагат с 10 на сто данък" имаме раздел първи "Хранителни стоки". В точка б е отбелязано "Детски, бебешки и диетични храни". Към тези думи се предлага да се допълни "и диетични безалкохолни напитки".

Същевременно вносителката предлага една заключителна разпоредба със следното

съдържание: "Това допълнение се прилага за обороти, реализирани след 1 януари 1992 г."

Това са двата проблема, по които уважаемите народни представители моля да вземат отношение. И както ви казах, въпросите са специфични и би трябвало да бъдат докладвани от господин Венцеслав Димитров. Благодаря ви!

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Госпожа Мустафа, като вносител искате ли думата или не? Добре.

Думата има господин Димитров.

МАРИН ДИМИТРОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми народни представители! Аз смятам да гласуваме това предложение, тъй като то касае възможността болните от диабет, които са към 200 000 души, естествено не всички могат да ползват тази възможност, да консумират безалкохолни напитки, които са с ниско съдържание или без съдържание на захар, със съответни подсладители, което дава възможност да разнообрази техния калориен режим и възможности за поемане. Тъй като досега министерството беше възприело, че храна е само това, което се дъвче и се гълта, а не това, което се пие, съществуваше този недостатък.

Мисля, че бихме могли да вземем едно коректно решение, което съвсем добре ще бъде възприемано от една голяма част болни 198.4 от нашата страна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Реплика на господин Димитров към господин Димитров.

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ: Към изказването на проф. Димитров, което се отнася за предложението на госпожа Шерифе Мустафа. Какво ще кажете, ако уточним така текста, защото знаете миналия път каква беше дискусиата: че ако включим всички диетични... Какво значи диетични аз не знам, мисля, че които не са с нормална захар, а с някакви заместители. Има диет-кола и т.н., това е един грамаден спектър от безалкохолни напитки.

Няма ли да е по-добре, ако направим следното уточнение: "Безалкохолни напитки за диабетици по списък, определен от Министерството на здравеопазването". Господин професоре, може ли да така да направим текста? "Безалкохолни напитки за диабетици по списък, определен от Министерството на здравеопазването", за да се съберем кръга на освобождаваните от данък оборот. Иначе всяко нещо, което е без нормална захар, ще претендира да бъде освободено.

ГЕОРГИ КАРЕВ (от място): Може.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Доктор Карев, имате думата, заповядайте! 198.5

ГЕОРГИ КАРЕВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Поддържам предложението на госпожа Мустафа с корекцията, предложена от господин Димитров.

Нашата комисия се среща с представители на различни обществени и професионални обединения, касаещи диабетно болните в България и стигнахме до общото заключение, че много може да се направи в българското законодателство за облекчаване на социалното и здравното положение на тези хора. Това нещо предстои да се направи, защото то иска определен период от време. Но на този етап един малък жест сравнително от икономическа гледна точка, но важен за тези хора, които са над 4 на сто от българското население, е необходимо да се направи. И въпреки че нямаме становище по този въпрос смятам, че от името на комисията мога категорично да поддържам предложението на госпожа Мустафа.

А що се касае до тази корекция, аз смятам, че тя наистина е необходима, защото няма никакви причини да се поддържат финансово производство и търговия, свързани с диети за отслабване, някои капризи на отделни граждани и т.н. Просто трябва да ограничим нещата, действително така, че да се помогне на диабетно болните, които смея да ви уверя, имат голяма нужда от подобно подпомагане. Става въпрос само за безалкохолните диетични напитки за диабетично болни лица.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря Ви, доктор Карев.

Господин Иван Костов, министър на финансите, заповядайте.

МИНИСТЪР ИВАН КОСТОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми народни

представители, искам да ви обърна внимание на проекта, предложен от Министерския съвет, за корекцията в Закона за данъка върху оборота и акцизите. Той предполага заличаване на облагането с акцизи на леки автомобили и последиците от това заличаване са, че при внос на лек автомобил ще се плаща 22 на сто данък върху оборота. По този начин ще се ускъпи цената на лекия автомобил и оскъпяването ще бъде равнозначно на това, което е за стоките масова консумация. Всички стоки в България, РД/МД 199.1 които не са от най-най-първа необходимост са оскъпени по определен начин. Ето защо това оскъпяване ще започне да действува, там 22 на сто данък върху оборота, ще действуваа и за леките автомобили.

Ние преценихме, че не е редно да се дават по-големи облекчения на автомобилния пазар, тъй като се получава една деформирана структура на потреблението на населението. От една страна, облагаеми стоки с 22 на сто данък върху оборота, а от друга страна, необлагаеми, ако се създаде новата тарифа, необлагаем внос отново на леки автомобили. Това ще накара вероятно следващия Министерски съвет да създаде облагане посредством мита. Това ще бъде вероятната последица от премахването на акцизите. Но по принцип ще се създаде деформирана структура, която ще попречи да се приложи едно балансирано регулиране на вноса на автомобили както на нови от фирми, от гражданни, така и на употребявани автомобили от фирми и от граждани. Тази материя е достатъчно сложно и не може да бъде уредена със Закона за акцизите.

Ето защо аз ви предлагам да подкрепите проекта на Министерския съвет.

Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Костов.

Господин Венцислав Димитров, заповядайте за реплика.

ВЕНЦИСЛАВ ДИМИТРОВ (СДС): По предложението на господин министър Костов Министерският съвет е внесъл законопроект, който ще се разгледа в комисията, ако Народното събрание продължи да съществува, и ще излезем с предложение и ще го разглеждаме, когато му дойде редът.

Аз смятам, че не е редно Министерският съвет, когато се приема един закон на второ четене, да ни сервира някакви нови законопроекти и да иска да ги обсъждаме и, даже нещо повече, да ги приемаме. Когато му дойде време на предложението на Министерския съвет ще се разгледа и ще се приеме, още повече, че сигурно ще има и друг Министерски съвет.

Аз не случайно казах в началото на дискусиата, че не искам да се връщам към дискусиата на първо четене - защо авто199.2 мобилният парк трябва да се обнови, защо автомобилите трябва да са сравнително евтини, защото автомобилът е една специална вещ, дето някой може да си я внесе, но като няма откъде да я внесе, когато стане много скъп, той започва да кара стари коли. Най-напред старите коли знаете колко бензин харчат, харчат двойно повече от новите, освен това те са екологически мръсни, замърсители. Аз не искам половин час речта да я повторя, който иска да се запознае с нея е на разположение в библиотеката.

Аз поддържам нашето предложение и моля да се гласува.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Любомир Павлов, заповядайте.

ЛЮБОМИР ПАВЛОВ (СДС): Аз ще бъда пределно кратък.

Първо, каквито и акцизи, данъци и мита да се приложат, да се поставят при внасянето на колите, в крайна сметка те ще се отразят на цената на автомобила и ще рефлектират върху потребителя. Просто хората ще си купуват по-скъпи автомобили. След като ние не произвеждаме автомобили трябва да дадем възможност на хората да могат да си купуват автомобили на по-ниски цени.

Поради това аз правя предложението да бъдат освободени от акциз не до 1800, а до 2000 кубика, а следващата граница да бъде между 2000 и 2500 кубика с 10 на сто акциз.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Павлов, разбирам Вашата загриженост, но трябваше да бъде внесено писмено предложение. Незнам дали е направено такова? Но мисля, че не е.

Сега, започваме гласуването на законопроекта. (Шум в залата) Господин Мичковски, започнете, като председател на Икономическата комисия.

АСЕН МИЧКОВСКИ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Аз искам да присъединя становището на вносителите на първия законопроект, в който се визираше пълна отмяна на акциза върху вноса и търговията с автомобили и да се присъединя към предложението на господин Павлов. Ние предлагаме втория вариант, предложен от господата Пушкарков и Димитров, да бъде обогатен с предложението на господин Павлов, безакцизно до 2000 кубика, а от 2500 - 10 на сто и над 2500 - 30 на сто. 199.3

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Мичковски, същото ще кажа и на Вас. Ако го няма писмено това предложение не можем да го поставим да го гледаме. Моля, господин Димитров, да докладва законопроекта и да започнем гласуване по него.

ДОКЛАДЧИК ВЕНЦИСЛАВ ДИМИТРОВ: Значи оформяме два основни параграфа - параграф първи и параграф втори и после за преходните разпоредби.

- 1, т. 1: "Заличава се т. 3, раздел Трети от тарифата за акцизите (приложение # 2 към чл. 1, ал. 2)".

Т. 2. Създава се нов текст в тарифата. Текстът гласи: "Раздел седми. Леки автомобили, внасяни от физически и юридически лица до 1800 куб.см - без акциз; от 1801 куб.см до 2500 - 10 на сто; над 2501 куб.см - 30 на сто."

Това е текстът на - 1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Моля, гласувайте за текста на - 1.

Прекратете гласуването и посочете резултата. Гласували 202 народни представители, за - 1 - 146, против - 31, въздържали се - 25.

Приема се.

ДОКЛАДЧИК ВЕНЦИСЛАВ ДИМИТРОВ: Параграф втори. Това е предложението на госпожа Шерифе Мустафа със следния текст: "Допълва се т. 6 от Раздел първи, буква "а" - хранителни стоки на тарифата за данъка върху оборота със следния текст: "и безалкохолни напитки за диабетици по списък, определен от Министерството на здравеопазването"."

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Предложението е ясно. Моля гласуваме - 2 на законопроекта. Моля гласувайте.

Моля прекратете гласуването и посочете резултата. Гласували 198 народни представители, за - 184, против - 8, въздържали се - 6.

Приема се и - 2. 199.4

ДОКЛАДЧИК ВЕНЦИСЛАВ ДИМИТРОВ: Сега има още два параграфа за преходни и заключителни разпоредби. Първият следва да ликвидира всякакви съмнения и затова предложението е - 3 да се създаде в Преходните и заключителни разпоредби: "За леките автомобили не се дължи данък оборот".

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Текстът е пределно ясен. Моля режим на гласуване. Моля, гласувайте!

Резултати: гласували 195 народни представители, за 149, против 32, въздържали се 14.

Приема се и този параграф.

По-нататък.

ВЕНЦИСЛАВ ДИМИТРОВ: И последният: "Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник". Това е - 4.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Моля, режим на гласуване. Моля, гласувайте и последния параграф на закона.

Резултати: гласували са 174 народни представители, за този параграф са 152, против 3, въздържали се 19.

С това законопроектът за изменение и допълнение на Закона за данък върху оборота и акцизите е приет.

Продължаваме по-нататък. Навлизаме в точката, свързана с процедурните правила за избор на министър-председател и на Министерски съвет.

Каква е ситуацията по тази процедура в момента? Постъпило е предложение от парламентарната група на СДС Народното събрание да приеме решение за

процедурни правила за избиране на министърпредседател и Министерски съвет. То е направено по необходимия ред и посочения в правилника начин и по него има становище на Законодателната комисия.

Същевременно имаше предложение от госпожа Нора Ананиева за друго проекторешение, различаващо се от това на парламентарната група на СДС. По него нямаше становище на Законодателната комисия и госпожа Ананиева днес имаше ново предложение и информира, че тя всъщност оттегля това предложение и предлага изборът на Министерския съвет да протече по установената досега процедура - ан блок. Всъщност тя напомня за това, че съществува едно решение на Народното събрание от миналата година. Това решение е всъщност за тайно гласуване. То не е отменено. ВЙ/МД 200.1

Тук навлизаме в същата дилема, в която се намирахме не толкова отдавна, именно, че Конституцията изрично казва, че гласуването е лично и явно освен когато самата Конституция предвижда или Народното събрание реши то да бъде тайно. Това е чл. 81, ал. 3. Веднъж ние сме решили то да бъде тайно, обаче сега има предложение то да бъде явно и предложението е напълно в духа на Конституцията.

Затова аз предлагам господин Джеров да представи становището на Законодателната комисия. Всъщност дилемата е ясна. Ние изчакваме в момента господин Джеров, а дилемата се свежда до това - явно или тайно да се проведе гласуването за Министерския съвет.

Забравих само да ви информирам, че е постъпило предложение и от парламентарната група на Движението за права и свободи за тайно гласуване. Смисълт на предложението на парламентарната група на СДС е това да стане явно.

Аз имам голямо желание да ви убедя да бъде явно гласуването, защото винаги съм поддържал принципа на явното гласуване в този парламент и до последния момент, в който съм в него ще продължа да го поддържам. Но не знам дали ще мога да ви убедя. Става дума за това, че предложението на парламентарната група на СДС е перфектно и госпожа Михайлова нека да го представи пред вас като вносител.

ЕКАТЕРИНА МИХАЙЛОВА (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа. От името на парламентарната група е внесено едно решение относно промяна на процедурните правила за избиране на министър-председател и Министерски съвет, което се състои от две части. Първата част е гласуването да бъде явно и ние държим нашата парламентарна група това гласуване наистина да се извърши явно, за да знаят всички наши избиратели, целият българския народ кой как е гласувал при избора на правителството.

Втората част на това решение е да стане едновременно избирането на министър-председателя и Министерския съвет. Искам да ви заявя, че аз оттеглям в тази част това проекторешение, тъй като вече има решение на Конституционния съд за това, че се избират отделно министър-председателят и Министерският съвет и какво става в случаите, в които се избере министър-председателят, пък не се избере Министерският съвет. Тогава се приема, че не е приключил успешно мандатът. Този въпрос вече е решен с решението на Конституционния съд и затова в тази му част не поддържаеме решението, поддържаеме само частта му за явното гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Проблемът според мен е ясен.

Моля господин Джеров да докладва първата точка на проекторешението, а тя е именно произвеждането на избор за министър-председател и Министерски съвет, което да става с явно гласуване.

Пояснявам за тези, които може би няма да разберат, макар че такива народни представители, убеден съм, че няма. Пояснявам, че ако не се приеме това нещо просто остава старото решение. **200.3 ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ:** Уважаеми колеги, пак да поставим нещата в тяхната поредност. Нашето Народно събрание още в началото гласува правила за реда, за процедурата за избиране на правителство. С две думи, тези правила са чисто процедурни и те предвиждат тайно гласуване за министър-председател и за правителство. Това е засега действащата уредба. Те не са част от правилника, защото мисля, че към 4 ноември 1991 г., ако бъркам, бъркам само с една седмица, ние нямахме Правилник за организацията и дейността на Народното събрание. Това беше едно инцидентно решение, за да създадем някакви

временни правила за начина на гласуване на правителството.

Впоследствие, пак в поредността на внасянето, постъпи предложение от парламентарната група на СДС с три точки:

"1. Произвеждането на избор за министър-председател и Министерски съвет става с явно гласуване.

2. Кандидатът за министър-председател и членовете на предложения от него Министерски съвет са избрани, когато за тях са гласували повече от половината от участвалите в гласуването народни представители.

3. Отменя решението на Народното събрание за приемане процедурни правила..."

Същевременно е постъпило и предложение от госпожа Ананиева...

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Тя го оттегли, господин Джеров. Ако остане явното гласуване, се продължава надолу по това проекторешение.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: В такъв случай няма да го докладвам.

Всъщност имаме две алтернативи. Едната алтернатива е да остане решението, което нашето Народно събрание е гласувало, изборът да стане таен.

Второто предложение, което е налице и за което именно сега става дума, това е предложението на Съюза на демократичните сили гласуването да стане явно.

Това са двата въпроса по същество. СБ/ПП 201.1

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря. Проблемът е ясен. Ние разглеждаме именно проекта за решение на СДС, в който първата точка е произвеждането на избор за министър-председател и Министерски съвет става с явно гласуване.

Моля, гласувайте за тази точка. Който е за явно гласуване, гласува "за", който е против явното гласуване, гласува "против".

От общо гласували 220 народни представители за явно гласуване 84, против - 129, въздържали се - 7.

По принцип остава старото разбиране - след като не е явно, трябва да бъде тайно гласуването.

За тайно гласуване веднъж вече ние сме приели процедура. По тази процедура няма възражения.

Сега давам половин час почивка, след което започва изслушване.

Заповядайте, господин Аджаров, по процедурен въпрос. (Шум в залата) Все още не съм дал почивка.

КОНСТАНТИН АДЖАРОВ (независим, Християн-републиканска партия): Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа! Тъй като след почивката ще преминем вече към дебатите, бих искал да се уреди още един процедурен въпрос. Знаете, че и по Конституция, и по правилник всеки народен представители има право да се изказва. В случая, по правилата, които сме приели, всеки трябва да се обърне към ръководителя на парламентарната си група, за да направи заявката за изказване. И тъй като аз нямам пряк началник, единственият ми пряк началник е господин Йорданов, бих желал да се запиша за изказване за пет минути. В случай, че господин Йорданов реши, че не може да реши този въпрос сам, в такъв случай нека да го постави на гласуване като процедурен въпрос. Но аз се надявам, че ще го реши сам като пряк ръководител.

Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Аджаров, Вие имате право, аз Ви го давам, на 10 минути за изказване. (Ръкопляскания и овации в СДС)

КОНСТАНТИН АДЖАРОВ: Благодаря, господин председател.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Половин час почивка. (Звъни) 201.2(След почивката)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ (Звъни): Заседанието продължава. Моля квесторите да поканят народните представители да влязат в залата.

Има още едно решение, което е свързано със срок. И не знам защо така се получи, че народните представители забравиха за него. Това е решението желаят ли народните представители да имат ваканция или не желаят.

Както е известно, ние съкратихме нашата ваканция, която по правилник трябваше

да бъде от 22 декември до 10 януари. Така е записано в правилника. Ние всъщност се лишихме от ваканция до Нова година с оглед на проблемите, които трябваше да решим и все още сме в процес на тяхното решаване. Но от утре, постъпил е един проект за решение, Народното събрание, народните представители да излязат във ваканция от 31 декември до 19 януари включително. Това е точно според това, което е отнето по правилник досега, и това, което ще се прибави. Работният ден всъщност ще бъде на първото заседание 20 януари, сряда, от 15 часа. Аз ви предлагам това решение. Просто то е свързано с правилника на Народното събрание. Ако някой реши да го оспорва, да го опровергава, трябва да опровергае всъщност самия правилник.

Проектът за решение е следният:

"Народното събрание, на основание чл. 30, ал. 3, във връзка с чл. 30, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България

Р Е Ш И:

Народното събрание е във ваканция от 31 декември 1992 г. до 19 януари 1993 г." Според мен това е кратко и ясно.

Моля режим на гласуване. Гласуваме това проекторешение.

Гласували 168 народни представители, за - 154, против 13, въздържал се един народен представител. Приема се и ваканцията на Народното събрание е от утре до 19 януари включително. На 20-ти всеки може да се чувства така, както гласува след малко.

Пристъпваме към точката за

ИЗБОР НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ. СД/ЛТ 202.1.

Господин Лютфи, по процедурен въпрос. Заповядайте.

ЮНАЛ ЛЮТФИ (ДПС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги народни представители! Сега е 12 часа без 3 минути. Ние знаем, че избор на председател на Министерски съвет и избор на състав на Министерски съвет ще отнеме може би няколко часа. С оглед на това от името на Парламентарната група на Движението за права и свободи правя следното процедурно предложение: да се удължи работното време днес на нашето пленарно заседание до приключване на точката за избор на председател на Министерски съвет и на самия Министерски съвет. Моля да бъде подложено на гласуване.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Предложението е ясно направено. Няма други предложения. Моля режим на гласуване. Моля гласувайте това предложение. Двеста и трима народни представители са взели участие в гласуването, за - 173, против - 23, въздържали се - 7. Приема се това предложение.

Както снощи стана ясно, на вчерашното заседание, с Указ # 306, на основание чл. 99, ал. 4 от Конституцията на Република България президентът на републиката предлага на 36-то Народно събрание да избере Любен Борисов Беров за министър-председател на Република България.

Начинът, по който ще процедираме, е следният. Изслушваме програмната декларация на кандидата за министър-председател. След това парламентарните групи според правилника имат право на половин час, за да изяснят своите позиции и да зададат въпроси, реплики и т.н. Половин час.

Има ли друго предложение за по-голям срок от време, през което парламентарните групи да водят дебатите? - Няма такова предложение.

Някои парламентарни групи вече са ми представили списък на ораторите. Други, които не са го направили, ги моля да го направят.

А сега моля господин Беров да заповяда заедно с кандидатите за министри със своя проектокабинет да заемат местата в центъра на залата и му давам думата за проектодекларацията.

Тъй като не съм юрист, тук ми подсказват юристите, за което им благодаря, че засега те още не са тези кандидати за 202.2. министри и министри и затова Народното събрание най-напред трябва да гласува дали да ги поканим да влязат в

залата, тъй като засега са все още външни лица.

Моля режим на гласуване. Гласуваме за това да поканим кандидатите за министри и кандидата за министър-председател в залата.

Гласували 201 народни представители, за - 156, против 28, въздържали се - 17.

Господин Гоцев (обръща се към господин Васил Гоцев, който иска думата), това е, бих казал, типично процедурно гласуване. Заповядайте за отрицателен вот. (Шум в залата) Моля ви за малко тишина. 202.3. ВАСИЛ ГОЦЕВ (СДС): Уважаеми господин председателю! Гласувах против, защото трябваше да се предложи друго нещо.

Първо да се изслуша кандидатът за министър-председател, и ако той бъде одобрен от народните представители, в следващата фаза на гласуване могат да влязат и министрите. Иначе те нямат причина да влизат, след като не се знае дали изобщо ще се даде пълномощие на министър-председателя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Така или иначе е гласувано вече това решение.

Моля господин Беров и кандидатите за министри да заповядат. (Господин Беров и кандидатите за министри влизат в залата. Единични ръкопляскания от блока на опозицията и ДПС.)

Господин Беров, моля заповядайте, имате думата за програмната декларация на правителството.

ЛЮБЕН БЕРОВ: Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Аз се явявам с този глас, не за да ви уплаша, но просто се опитвам да повторя варианта на Клинтън, който преди няколко дни представи по този начин своя кабинет - шепнешком. Моето поне няма да бъде шепнешком.

Позволете ми в такива, може би драматични моменти от нашата история, да направя тази малка шега.

ПРОГРАМНА ДЕКЛАРАЦИЯ

на правителството, което ви предлагам.

"Предложеното правителство декларира, че ще положи усилия да изведе страната от дълбоката конфронтационна политическа криза и по този начин да избегне провеждането на неотложни избори в неподходящ момент. Като своя основна задача правителството приема продължаването на започнатите реформи, задълбочаването им в духа на демокрацията и пазарната икономика. Ние ясно разбираме тежкия момент, в който се намират страната и обществото, и сме решени да поемем своята отговорност."

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Беров, моля прощавайте!

Моля фотографите да напуснат залата веднага!

ЛЮБЕН БЕРОВ: "Изключително опасната военнополитическа обстановка на Балканите, продължаващият спад на производството, безработицата и редица други неблагоприятни фактори ни убеждават, ББ/ВР 203.1 че само едно силно и компетентно правителство, подчинено само на общонационалните интереси (а не на ангажираността с каквато и да е партийна дисциплина), разчитащо на подкрепата на всички привърженици на реформата за смяна на системата, може да доведе до успех. Ние сме решени да бъдем такова правителство и да водим такава политика. В своята бъдеща дейност правителството ще се води от идеята за приемственост в управлението и няма да подлага на принципна ревизия вече приетата законова база на реформата. Ще продължим сътрудничеството с Международния валутен фонд и Световната банка с цел подсигуряване на необходимите кредити за структурната реформа, стабилизиране на платежния баланс и увеличаване на валутните резерви. Ще се стремим към сключване в максимално кратки срокове на приемливо споразумение за уреждане на външния дълг с банките-кредитори при спазване на дадения от Народното събрание мандат. Това ще гарантира достъп до международните финансови пазари и повишаване интереса на чуждестранните инвеститори към България.

В същото време правителството ще има нови приоритети, свързани с необходимостта от преминаване към структурния етап на реформата. Ако досегашното правителство в голяма степен беше правителство на реституцията, нашето правителство вижда себе си предимно като правителство на приватизацията, която ще се ръководи от

една ясна програма. Промяната на собствеността, като единствен гарант за смяната на системата, ще бъде наша стратегическа задача.

В срок от един месец от сформирането си правителството ще изготви подробна и конкретна програма по ведомства и функции за своята дейност през 1993 г. До десет дни то ще огласи и неотложни мерки за по-безболезнено преминаване на зимния период.

Настоящата програмна декларация очертава принципното становище на правителството по някои основни, повече или помалко спорни, социално-икономически и политически проблеми, пред които е изправена нацията. Ние не можем повече да се крием от тези проблеми и да отлагаме тяхното решаване. Първият от тези проблеми е нашият платежен баланс при условията на рязко съкращаване на външната търговия и специално 203.2 на нашия износ. След разпадането на невзискателния пазар от бившия СИВ ние ще трябва да извоюваме ново място под слънцето чрез умение да произвеждаме по-евтино и по-качествено, чрез умение да намираме свободни "ниши" на световния пазар.

За постигането на тази цел е необходимо:

- издигане конкурентоспособността на нашите стоки чрез активна експортна политика, данъчни облекчения и подходящи джойнт вентчъри;
- опростяване на външнотърговския режим;
- запазване на традиционните български пазари;
- умерена протекционистична политика, която не влиза в противоречие с нашето асоцииране към Европейската общност и нормите на ГАТТ;
- стимулиране на инвестиционната активност и структурното отраслово и продуктово преустройство на нашата индустрия с оглед на нейната експортна ориентация чрез преференциално кредитиране от извънбюджетните фондове и създаване на система за държавно гарантиране на заеми за инвестиционни цели.

Вторият важен проблем на страната е растящата безработица. Правителството смята да спре нейното по-нататъшно нарастване чрез организирането с бюджетни средства на производствени (предимно за износ) предприятия и инфраструктурни строежи, които да поемат част от безработните. За обществото е по-изгодно да разходва средства за такива увеличаващи обществения продукт предприятия, отколкото да раздава парични помощи за безработица. 203.3 Правителството ще полага максимални усилия за реалното организиране на алтернативна заетост за персонала на закриваните поради структурното преустройство държавни фирми или отделни техни предприятия и цехове, като обръща особено внимание на мероприятията срещу безработицата сред младежта и жените. Необходимо е да се засили контролът и материалната отговорност за тези, които продължават да получават помощи за безработица, макар че реализират доходи от наеми, собствени фирми и т.н. От изключително важно значение е и овладяването на засилващата се през последните месеци инфлация. В тази насока правителството ще разчита на рестриктивна политика на Българската народна банка относно кредитните тавани и размера на паричната маса. Правителството планира намаляване на проинфлационния ефект на бюджетния дефицит чрез разнообразяване инструментите за неговото вътрешно финансиране и търсене на възможности за външното му финансиране.

Осигуряването на поносими рамки на дефицита е обаче невъзможно при мечтаното намаляване на данъчното облагане и продължаване на широко разпространената сега практика от страна на физически лица и фирми за отклоняване от плащането на полагащите се данъци. Не е възможно всички да искат от държавата растящи разходи за различни цели и същевременно всички да искат да плащат по-малко или никакви данъци.

Поради това правителството ще подобри организацията на данъчната администрация и ще затегне нейната взискателност, повишавайки материалната и наказателна отговорност при нарушаване на данъчните закони въз основа на практиката в напредналите страни.

Четвърти национален проблем е застрашително нарастващата груба престъпност. Правителството, въпреки своята твърда убеденост в принципите на демокрацията и

човечността в отношенията между хората, ще настоява за затягане на режима в затворите при създаване и на специални затвори (отделения) за осъдени с висока степен на обществена опасност. Необходимо е коригиране на Закона за полицията и повишаване на редица санкции по Наказателния кодекс. Правителството ще продължи дейността за ресоциализация на осъдениЦМ/КТ 204.1 те, но застрашителната престъпност не може днес да бъде излекувана с милосърдие и проповеди. Персоналът на полицията ще бъде увеличен и ще бъде подобрена неговата техника за безкомпромисно опазване на обществения ред.

Всяко общество неизбежно е сложно преплетен възел от нееднакви до диаметрално противоположни интереси на отделни индивиди, професии, социални слоеве и партии или други масови организации, които обаче трябва да живеят заедно. Намирането на необходимите разумни компромисни решения в такава обстановка не трябва да бъде само на равнището на властта (законодателна и изпълнителна). За намаляването на конфликтността в обществения живот е необходимо активното функциониране на една консултативна инстанция за съгласуване на интересите на основните социални групи, т.е. тристранна комисия при вземане под внимание и интересите на земеделските производители, при участието и на представители на държавата. По един представител на двата основни синдиката ще присъства като наблюдател на заседанията на кабинета по въпроси, пряко засягащи синдикатите.

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): Министър без портфейл.

ОБАЖДАТ СЕ ОТ СДС: Кои са основните синдикати?

ЛЮБЕН БЕРОВ: Шести проблем на нацията е състоянието на нашите въоръжени сили. Ние не можем да отминаваме с пасивно мълчание редица наболели въпроси в тази област, след като близо до нас все още гори или може да пламне военен пожар. Правителството ще счита като една от своите приоритетни задачи материалнотехническото снабдяване и превъоръжаване на армията наред с подобряването на нейната организация и боеспособност при повишаване авторитета на българското офицерство.

Не може да се отмине като важен проблем на нашия обществен живот равнището на работната заплата на държавните и общински служители. Днешната средна заплата на държавните служители, особено на някои слоеве, изостава много от заплатите на голяма част от частния сектор и въпреки значителната безработица все повече затруднява изпълнителната власт в набирането на подходящи кандидати за служители. Това пречи на качествено функциониране на редица ведомства и не е в обществен интерес. Това е вредна 204.2 политика, водеща и до отчуждаване и деградиране на голяма част от нашата интелигенция. Правителството смята за разумно в бъдеще индексът на средната заплата на държавните служители да бъде поставен в зависимост от равнището на инфлацията и от определено съотношение спрямо индекса на спада на материалното производство при база 1989 г.

На осмо място следва да се отбележи, че ние не можем повече да си затваряме очите пред положението на пенсионерите и инвалидите. Налице е намаляване на реалната средна пенсия повече от наполовина при почти болшевишка тенденция към изравняване на почти всички пенсии и тяхното превръщане в една своеобразна социална помощ. Нелогично е непрекъснато да се искат социални жертви само от пенсионерите и работещите в държавния сектор в името на една монетарна антиинфлационна политика, когато много други укриват своите доходи от данъчно облагане. Правителството смята, че равнището на средната пенсия следва да бъде индексирано аналогично на случая с държавните служители. Това не е "популизъм", а елементарна грижа за социалния мир при изчерпващо се търпение.

Девети, все по-настойчиво изпъкващ проблем, е вземането на принципно и конкретно по отрасли решение за или против протекционизма. Редица наши промишлени предприятия наред със земеделските производители издигат искания за възпиране на конкуренцията на вноса чрез по-високи мита или дори забрани за внос на отделни стоки или групи стоки. Правителството ще поддържа разумните искания за умерен протекционизъм чрез мита и немитнически ограничения в рамките на допустимото от нашето асоцииране към Европейската общност. Това е една временна мярка, докато някои наши отрасли се приспособяват по-безболезнено

към изискванията на новия по-взискателен международен пазар. Налице са и някои искания в посоката на разширяване на обществената подкрепа на приватизацията. Това е един друг актуален проблем. В тази насока правителството ще изхожда от:

- премахване на нормативните, административните и организационните пречки за стартирането и бързото развитие на приватизацията, стимулиране инициативата на самите предприятия за участие в нея; 204.3
- доразвиване на нейната законова уредба в направление на увеличение възможностите на персонала да участва при преференциални условия в приватизацията - възможност за изкупуване на предприятието без търг или приватизация от типа Е ОР;
- създаване на фонд за преференциално кредитиране на участниците в приватизацията;
- синхронизиране на процесите на приватизация и реституция при индустриалната собственост с цел да не се допусне блокиране на приватизационния процес. 204.4

Правителството декларира и следните по-важни насоки на своята бъдеща ежедневна дейност:

1. Категорично поддържане на мира на Балканите и в света, декларирайки, че в никакъв случай няма да допусне въвличането на България във въоръжен конфликт на Балканите, освен ако страната бъде нападната.
2. Поддържане на политика на сътрудничество с всички демократични страни и с международните организации при изпълняване на всички поети от предишните правителства договорености.
3. Максимално възможно ускоряване на поземлената реформа (до връщане на 50 % от земята и оземляване на безимотните и малоимотните земеделци за сметка на държавни и общински земи до края на 1993 г.) при преустановяване дейността на ликвидационните съвети до март 1993 г. и премахване съдебните пречки за регистриране на нови демократични земеделски кооперации. (Реплика от СДС: "Е, това е много важно")
4. Подкрепа и стимулиране на частния бизнес, специално в областта на производството.
5. Подпомагане формирането на нов слой от частни земеделски производители (включително чрез улесняване снабдяването с документи за собственост върху земята и чрез предоставянето на кредити с лихва, по-ниска от пазарната).
6. Обявяване за приоритетни отрасли земеделието, туризма, леката промишленост и някои клонове на машиностроенето и химическата промишленост.
7. Поддържане пред Народното събрание становище за срочно приемане на допълнителен пакет от закони за ускоряване на структурната реформа (закон за частния бизнес, за интелектуалната собственост, за фалитите, за защита интересите на потребителите, за управлението на държавния капитал в търговските дружества, за държавния служител и др.).
8. Подготвяне на програма за по-нататъшно преоформяне на несъбираемите задължения на търговските дружества с държавно имущество към банките.
9. Максимално ограничаване на по-нататъшните подмени на ръководства на държавни фирми само в рамките на случаи на явни провали в работата и прекратяване на уволненията или назначенията с чисто политически средства. ВТ/ЛТ 205.1.
10. Пълно реализиране на фиксираната в Конституцията независимост на съдебната власт от изпълнителната.
11. Преориентация от прекалената концентрация на държавната власт към активизиране на местното самоуправление. (Реплика от СДС: "А!")
12. Изготвяне и внасяне в Народното събрание на подетайлизиран по ведомства и функции държавен бюджет по подобие на практиката в България преди 1944 г. при създаване и на Върховна сметна палата.
13. Законодателна подготовка и начало на провеждането на реформа в здравеопазването.
14. Внасяне в Народното събрание на законопроекти за социалното осигуряване и за

осигурителните фондове.

15. Създаване на обединено министерство на образованието, науката и културата, в което ще бъдат запазени и разширени ангажиментите по отношение на получените обществено признани сфери на културата.

16. Правителството изхожда от стабилността в управлението и има доверие в сегашните ръководства на съществуващите комитети.

17. Разширяване на функциите на Агенцията за икономическо координиране (това ще бъде новото название на агенцията), която ще трябва да дава и препоръки за макроикономическата политика (включително подобряване организацията на управлението на държавната собственост).

18. Увеличаване на парламентарния контрол над работата на изпълнителната власт чрез присъствие в заседанията на кабинета на по един представител - наблюдател на трите парламентарни групи.

19. Правителството няма да допуска прояви на национализъм и опити за манипулиране на населението и турцизиране в смесени етническо-религиозни райони.

И последна, двадесета точка. Правителството ще се опита да повлияе за прекратяване на вътрешната борба в Българската православна църква, която подронва нейния авторитет.

Благодаря за вниманието. (Ръкопляскания от блока на БСП и ДПС) 205.2.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на проф. Беров. Сега започва дискусиата по програмната декларация. Тази дискусия може да включва и въпроси. Предполагам, че това е списъкът на Парламентарната група на БСП и коалиция. Искам да ви предупредя, ние се съгласихме на половин час. Все още не е късно в някакъв смисъл някой да поиска и повече време. Макар че моят съвет е да не го иска.

Давам думата най-напред на Георги Марков от Парламентарната група на СДС.

ГЕОРГИ МАРКОВ (СДС): Госпожи и господа народни представители, аз познавам проф. Беров и неговото семейство лично и мога да кажа, че сме добри познати, което изключително много ме улеснява в това, което ще кажа, в смисъл, че то много по-лесно ще достигне до него.

Аз не бих се спирал подробно на програмната декларация, която писмено стои пред мен, защото съм дълбоко убеден, че няма политическа сила, в момента в България, която да не напише една хубава програма за това как ще се оправи работата в нашата измъчена страна. (Реплика от блока на БСП: "Освен СДС")

Съвсем бегло обаче ще се спра на няколко неща по програмата, които поставям задължително под съмнение.

Първо, твърди се, че правителството ще направи всичко възможно, цитирам, "да извади страната от дълбоката конфронтационна политическа криза".

Веднага искам да Ви уверя, проф. Беров, че ще има жестока конфронтация, защото Съюзът на демократичните сили като политическа сила и което е изключително важно, забележете, неговият електорат, няма да Ви подкрепят. (Реплики от блока на БСП: "Него го няма вече")

Вие ще бъдете подложен на такъв натиск и на такова викане "Оставка", на каквото беше подложено правителството на Филип Димитров. И аз мисля, че като жител на София Вие много добре си давате сметка какво значи софийският електорат, защото не този и не онзи извърши промените в България, а промените в България извършиха хората в София, които не престанаха да пеят "Не щеме комунизъм, доли БКП" и те ще продължават да правят това. (Реплики от блока на БСП) 205.3.

За нас е изключително важно в тази страна - България, да има ясно разграничаване между управляващи и опозиция, за да може страната да върви напред. Аз не обвинявам парламентарната група на БСП за начина на нейното поведение по времето на управлението на СДС. Даже аз твърдя, че начинът на нейното поведение, включително чрез парламентарния контрол, беше един от двигателите все пак страната да върви напред. Така че ние ще сме в опозиция, а управляващи ще бъдат тези, които гласуват за Вас, т.е. Българската комунистическа, социалистическа партия, пардон, и Движението за права и свободи.

Вие казвате, че няма да подложите, Вашето правителство, приетите вече закони на ревизия. Първо, искам да Ви кажа, че и да искате, вие като изпълнителна власт не можете да промените тези закони.

И второ, то и за децата, и за Парламентарната група на БСП, ДПС и СДС е ясно, че това бяха фундаментални закони за смяната на системата в България, много от които приети с консенсус тук, в парламента.

Говорите за така необходимите ни инвестиции. Винаги се е твърдяло в тази пленарна зала още от миналата година, че за да дойдат инвестиции в България, трябва да има един добър закон, какъвто е налице, и второ, трябва да има една политическа стабилност.

Искам да Ви уверя, че просто е невъзможно да има политическа стабилност в една страна, където основната политическа сила, спечелила изборите - СДС, не подкрепя правителството на другите две парламентарни групи.

И трябва да ви уверя, че като зам.-председател на Демократическата партия, която е член на Европейския демократичен съюз, в който членуват управляващите партии на Англия, Германия, Швеция, Чехия, Унгария, Гърция, Холандия и Дания, ще направя всичко възможно да уверя политическите ръководства на тези партии, които управляват тези страни, че в България има правителство на комунисти и Движението за права и свободи, които не се подкрепят от Съюза на демократичните сили и ще видим какви инвестиции ще дойдат. (Бурни ръкопляскания, възгласи "Браво" в блока на СДС) 205.4.

Вие говорите, че досега са били нерешени икономическите проблеми на България и аз съм съгласен с Вас. Първо, защото Съюзът на демократичните сили никога не е обещавал, че ще реши икономическите проблеми на България за една година. Но аз Ви питам: като имаше нерешени проблеми, защо не посъветвахте доктор Желев вместо да дава интервюта и той да направи нещо за тази икономика и Вие ще кажете: "Ами, на президента не му е работа да се занимава с икономика". Ами, Вие защо му бяхте икономически съветник? Защо получавате заплата и ходехте по чужбина? (Бурни ръкопляскания от блока на СДС)

Казвате експерти сте щели да имате в правителството. Аз трябва да Ви кажа, че искрено съжалявам и мисля, че голяма част от българското население независимо от своя цвят ще съжалява най-малко за това, че в това правителство няма да бъде господин Илко Ескенази, господин Иван Костов, господин Йордан Соколов. (Реплика от блока на БСП: "Сталийски", възгласи "Е-е-е")

Нещо повече, Вашето правителство беше пренебрегнато и това ще се оцени от целия свят, от председателя на Организацията на обединените нации, което е голям шамар за проекта на Вашето правителство. (Ръкопляскания от блока на СДС)

От тези експерти, които чух, със сигурност мога да кажа, че единият е експерт и той е по катастрофите. Този Александров, който няма достойнството да си даде оставката и Филип Димитров направи една груба грешка, че не го отстрани. Експерт по катастрофата имате.

Искам да Ви кажа обаче и следното: че между лидерите на Съюза на демократичните сили няма нито един, и слава Богу, който е като Петър Дертлиев, който знаете ли какво казваше, когато паднаше правителството на Андрей Луканов? Той казваше: "Оставете ги тези да провалят страната, да си изпият чашата докрай, да настъпи апокалипсис и тогава без избори ще дойдем на власт".

Тогава ние показахме, че сме политическа сила, която може да постави интересите на България над всичко и въпреки недоволството на нашия електорат ние влязохме с трима министри в тогавашното правителство. При жесток популизъм и комунистическо мнозинство те имаха куража да освободят цените и нашият народ не се постави в положението на Етиопия по булевард "Руски" да летят самолети и да ни хвърлят царица и жито с чували. 205.5. Затова и сега аз искам да ви уверя, че СДС ще ви подкрепи най-малко в три неща и то в името на България, което според мен съвсем не е малко. СДС, както и досега, като първостепенна политическа сила няма да допусне нарушаване на гражданския мир в тази страна, което е поредното доказателство, че българският народ е най-европейският на Балканите. Както и досега, няма да падне косъм от главата на никой, няма да бъде пролята нито една

капка кръв.

Второ, СДС по крумовски, ханкрумовски ще пресече всеки опит за насаждане на етническа омраза и противопоставяне в България.

Трето, СДС си дава сметка за това, което става на Балканите, и ще работи за издигане авторитета на българското войнство, което никога няма да бъде хвърлено, както някои може би си мислят, срещу българския народ и за българското офицерство, което благодарение на СДС не се разхожда между Варшава и Москва, а е добре дошло и достойно дошло във всяка европейска столица.

Накрая искам да завършва със следното: Вие претендирате, че сте честен човек. Аз Ви вярвам, че сте такъв. Вие сте професор и преподавател, и интелигентен човек, за това Ви моля да си спомните коя е най-интелигентната студентска игра. Това е баскетболът. Там има едно правило топката да не се задържа повече от три секунди. Моля Ви, на третата секунда в името на България я допайте на СДС! (Бурни ръкопляскания от СДС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Марков! Давам думата на професор Стефан Стоилов от парламентарната група на БСП и коалиция.

СТЕФАН СТОИЛОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Благодаря, господин председател! Уважаеми колеги, не е време да се хленчи! Когато се управлява, трябва да се мисли, за да не се загуби властта.

Страната преживява и един хубав момент според мен, мисля, че и парламентът ще се съгласи, тъй като сме изправени пред големия и хубав шанс утре да имаме един кабинет от специалисти, експерти, уважавани хора, хора, които са решили да направят НЧ/ПП 206.1 промяна в политиката на тази страна в посока, искана от 9/10 от политици, икономисти и население на тази страна.

В предложени екип аз виждам хора уважавани, хора известни в своите браншове с професионализма си, с квалификацията си, хора честни. Това е една от няколкото гаранции, че страната наистина ще получи един с високо качество кабинет.

Страната очаква съставянето на това правителство. Десните политически сили ни държат няколко месеца в една проточила се политическа правителствена криза. Те носят вината за това. Страната очаква активна икономическа политика, политика, която да решава натрупалите се изключително много въпроси. Политици извън парламента преди месец на едно съвещание употребиха следния израз: че горе-долу България се намира в състояние като че ли е минало през нея някакво природно бедствие. Това е абсолютна истина!

Този кабинет ще има да решава и допълнително натрупани проблеми в резултат на едногодишната икономическа политика. Ние очакваме активен курс на разгръщане на икономическата реформа. Програмната декларация на правителството става, че наистина можем да бъдем уверени, че това ще стане, тъй като се предлага тази реформа да бъде правена по начин, доста по-различен от начина, по който се опитваше да я прави кабинетът на Филип Димитров.

Стана ясно, че провежданата до вчера политика беше неадекватна за нашите условия, за проблемите, които има да се решават. Всички политически сили са за реформа, но 9/10 от икономистите и политиците в тази страна са за друг начин на правене на икономическата реформа. Това не можа да разбере правителството на Филип Димитров, за това и загуби.

Страната очаква една чувствително по-различна от провежданата досега политика в социалната област най-малко поради три причини. Първо, голяма част от населението е доведено до границата, зад която просто няма накъде.

Второ, за да получи широка обществена подкрепа трудната реформа в трудните условия на задълбочаваща се икономическа депресия, хората трябва да чувстват, че правителството и неговата 206.2 политика мислят за основните социални групи.

Аз, а и моите колеги сме обнадеждени от това, което професор Беров обяви на обществеността във връзка с намерението си да поддържа реалната покупателна сила на пенсиите и реалната покупателна сила на заплатите на държавните чиновници на едно равнище, чувствително по-високо от това, до което те бяха

смъкнати в резултат на провежданата в течение на 12 месеца политика. Това е абсолютно необходимо, за да има реформата подкрепа, за да разбират хората, че тежестите, свързани с тази реформа, са оправдани, и че когато се провежда тази реформа се мисли това да става на една цена, която все пак е в рамките на една поносимост.

Аз приветствам и формулата на професор Беров за това, че те искат да бъдат кабинет на приватизацията. Това означава кабинет на реформата. Така аз схващам това, което той формулира в програмата си.

Ние като парламентарна група ще се включим в активните усилия това фундаментално направление на реформата да получи развитие. Ние ще отстояваме своите виждания за това как приватизацията в страната може да стане един процес с широка обществена подкрепа. Тя трябва да бъде икономически ефективна, да работи за реформата и същевременно да бъде и социално приемлива. Практиката на повечето от централно и източноевропейските страни показва, че такава формула е приложима, тя е работеща формула, формула, която обслужва реформата.

И накрая, ние вярваме, че днес ще дадем на страната един кабинет, който ще се справи със задачите, набелязани в програмната декларация. Аз вярвам, че този кабинет и неговата политика ще получат широка обществена подкрепа. Така че днес ние преживяваме един хубав ден! Благодаря! (Ръкопляскания от БСП)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Стоилов!

Давам думата на госпожица Вержиния Велчева от парламентарната група на СДС.
206.3

ВЕРЖИНИЯ ВЕЛЧЕВА (СДС): Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! За мен, както и за голяма част от българския народ днес отново е ден разделен! Аз веднага искам да кажа, че може би след днешното гласуване за това правителство парламентарната група на Съюза на демократичните сили вече няма да бъде най-голямата парламентарна група в този парламент. И ние сме длъжни днес ясно и открито да кажем на нашите избиратели, че от този момент ние вече не можем да налагаме нашите идеи и виждания в този парламент. Това не означава обаче, че ние се отказваме от борбата.

Казвам всичко това с дълбока горчивина, защото и аз съм една от тези, които са вярвали, че след 13 октомври нещата в България могат да вървят само напред. Именно заради тази вяра съм дала и няколко от най-хубавите години от живота си. Аз познавам господин Любен Беров и го познавам като един честен човек от времето, в което ние работихме заедно в Президентството. Аз много исках да запазя този спомен за него и за мен все още не са ясни моралните мотиви, които го накараха да се реши на тази стъпка.

Господин Беров, аз все още искам да вярвам в онзи колега и приятел, когото дълбоко уважавах! Вие пишете във Вашата програмна декларация, че това правителство трябва да бъде силно и компетентно и че трябва да разчита на подкрепата на всички привърженици на реформата за смята на системата. Едно правителство обаче може да бъде силно, когато то има силна парламентарна подкрепа, когато е ясно кои парламентарни групи стоят зад него и го подкрепят. За мен този въпрос не е ясен. И не само за мен. Тези дни във вестниците се появиха заглавия, че ще има правителство на ДСП с програмата на СДС, подкрепено от БСП. И не само аз, всички нормални хора в тази държава се питат какво е това нещо. Защото в случая става дума не само за размиване на политическите граници, става дума не само за подмяна на изборните резултати, става дума за отричане на основни принципи на демокрацията, при които вече не се знае кой кой е и когато се стига до един пълен политически абсурд.

Днес аз искам да чуя много ясно в тази зала коя парламентарна група поема отговорността за това правителство. Вероятно това ще бъде парламентарната група на Движението за права и 206.4 свободи. Само че нашите избиратели се питат коя е тази парламентарна група: дали тази парламентарна група от началото на октомври 1991 г., когато нейният лидер говореше, че БСП трябва да се забрани. Само че сега вече е декември 1992 г. Минаха много месеци. Имаше едни изказвания през м.март, имаше изказвания и действия и през м.юни, и през м.юли, имаше определен

един краен срок - септември, който на практиката стана октомври. Политиците понякога забравят, хората обаче помнят!

Дали това правителство ще получи парламентарната подкрепа на групата на БСП? Ако това е така, се надявам това да бъде ясно чуто днес и да бъде обяснено на българския народ. Защото аз благодаря на господин Велко Вълканов, който вчера във в."Дума" формулира въпроси, които тревожат не само него, които тревожат всеки гражданин на тази тази държава. Слава Богу, имаше вчерашната вечер, когато българският народ разбра каква е цената на това споразумение.

Твърди се, че това правителство ще бъде и компетентно. Аз много съжалявам, но като виждам неговия състав, лично аз не мога да приема една такава квалификация. Защото това да се управлява е нещо сложно. Това, господин Неев, не означава само да се работи сутрин от рано - вечер до късно. Това не е както да се копае на нивата. Управлението е сложно нещо и изисква определени качества (бурна реакция, ръкопляскания и възгласи от блока на опозицията "Браво!").

Аз ви моля само за едно - да се спре с тази спекулация, че правителството ще осъществява програма на Съюза на демократичните сили. На мен, пък и на хората в тази държава, вече им омръзна половин година да слушат как всички политически сили са се загрижили и са запретнали ръкави в боен строй да изпълняват тази програма. Ако някой толкова държеше на тази програма, можеше просто да оставите СДС да я осъществи. Нека да не се спекулира, че и това правителство е изградено от хора на Съюза на демократичните сили. Съюзът на демократичните сили не е посочил нито един свой представител.

Нещо повече. Аз днес виждам тук наредени хора, които не казаха дори на собствените си партии своето решение да влязат в този състав. И аз питам господин Марин Димитров може ли да ме погледне открито в очите? (Шум в залата)

Снощи в тази зала беше сключена една сделка, стана едно разплащане. А българинът добре знае, че който плаща, той поръчва и музиката. Питам ви, господин Беров, Вашият морален дълг позволява ли Ви да изпълните тази партитура? Аз искам да чуя това от Вас. Най-малкото, за да бъде наясно какво ще бъде моето отношение към Вас оттук-нататък. Аз дори вярвам във Вашите добри намерения, но мислите ли, че с тази подкрепа и с този състав ще РД/МД 207.1 можете да осъществите тези намерения?

Това, което от няколко месеца се извършва, днес трябва да има най-сетне своя завършек. И това не е нищо друго, освен един опит за подмяна на изборните резултати. Когато не по пътя на изборите, а по пътя на политическите манипулации Съюзът на демократичните сили беше лишен от възможността да упражнява властта в парламента и в правителството, властта, която беше получил по волята на народа. В такъв акт на подмяна на изборните резултати, ние просто не можем да участвуваме.

След днешния ден аз мисля, че окончателно ще се разбере и в този парламент кой какви интереси защитава и на какви позиции стои. И така, сделката е сключена. Политическата агония за България обаче продължава. За нас остава неувяхващата вяра на нашите привърженици и отговорността да продължим борбата.

Честита Нова година на другарите Лилов и Луканов. (Ръкопляскания)
ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на госпожица Велчева.

Има думата господин Иван Палчев от Движението за права и свободи.

ИВАН ПАЛЧЕВ (ДПС): Уважаеми господин председател, уважаеми госпожи и господа народни представители, уважаеми господин кандидат-премиер, господа кандидат-министри! И за слепия, и за глухия стана ясно, че днес е завършекът на една политическа и правителствена криза, която трае твърдо дълго време. И докато в тази криза можеше да се каже, че са замесвани партийни, групови или лични интереси, днес това правителство, което ви се предлага от господин Беров, трябва да се допита до вота на Народното събрание, до вас, като народни представители. Ако си припомните последните думи от клетвата, която положихме преди една година, те са, че "ние се заклеваме в името на Република България да спазваме Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководим от интересите на народа."

Днес е моментът, когато всеки от нас трябва да си зададе въпросът: дали със своя вот за или против това правителство той ще защити интересите на народа. Тъй като ние изпаднахме 207.2 в парадоксалната ситуация една година след изборите да се обръщаме към българския народ, като към електорат, а електоратът съществува до деня на изборите, след което отново се появява българският народ.

Завършекът на тази политическа криза на страната и тази правителствена криза ни поставя още един съдбовен въпрос - ще има ли България правителство или дружно ще тръгнем към избори? Трети отговор няма. (Реплика от блока на СДС: "Този път няма да е дружно!") Дружно, казвам, целият парламент.

Ако анализираме, би трябвало, ако сме сериозни хора да анализираме ситуацията как биха завършили едни предсрочни зимни избори, ние ще разберем, че те не биха завършили добре най-вече за Съюза на демократичните сили. (Реакция от блока на СДС) Нали имам право на мнение, господа! Благодаря ви.

Тоест, желанието за предсрочни извънредни избори е едната алтернатива, която никой от нас не може да определи как ще завърши. Тя естествено ще завърши с конституирането на един нов парламент с много и различни партии, но тези, които трезво изследват ситуацията и я анализират, не са много уверени, че доминиращата група в новия парламент ще бъде Съюзът на демократичните сили. Тоест, какъв е шансът чрез това правителство да продължи управлението на съюза на демократичните сили и през останалите три години от мандата на този парламент? Това е другият въпрос, който също трябва да се обсъди и да се обмисли, защото само с емоции трудно ще се вземе вярно решение. 207.3 Аз си припомням една статия на покойния Серафим Северняк, която беше озаглавена "Народ държавотворен". И той казваше: "Ние, българите, сме държавотворен народ", но ако си погледнем историята ще видим, че обикновено ние първо затриваме държавата си, а след това започваме да я строим отново. Да не се окаже, че в този момент от нашето развитие в тази неизвестна 1993 г. и събитията, които са в страната и извън страната, че ние сме изправени отново пред опасността да подложим на риск съществуването на държавата си. Защото никой не може да ме убеди, че някой би защитил България, ако това, което става в Югославия, подпали западната ни граница. Поне тези, с които съм бил на посещение в Щаб-квартирата на НАТО и при срещите, които проведохме, а там бяхме с господин Йончев, с господин Йордан Василев и ни беше заявено, че НАТО няма намерение да става европейска полиция и всяка страна трябва сама да се грижи за своята сигурност.

Изправени пред тази бездна от въпроси как ще се развият събитията на Балканите, които не са плод само на вътрешни противоречия в бившата Югославия, където се преплитат много и различни интереси, ние не можем да не си поставим въпроса - а каква ще бъде съдбата на България, ако тя посрещне тези неизвестности без едно стабилно правителство, без парламент, тъй като служебното правителство, което е алтернатива на това правителство, ще работи без вие и ние да заседаваме тук.

РЕПЛИКА ОТ СДС: Сега сте много загрижени, след като го развалихте...

ИВАН ПАЛЧЕВ (ДПС): В този ход от мисли бих искал да обърна внимание на два момента от програмната декларация, прочетена от господин Беров. За мен е симптоматично, че един интелектуалец на второ място след икономическите и финансови проблеми на страната поставя сигурността на България. Сигурността на България в нейните две измерения - армията, която, господа, е единственият реален защитник на нашия суверенитет и на нашата национална сигурност и вътрешната стабилност и сигурност на страната. И аз приветствам думите на господин Георги Марков, казани към Българската армия сега и към българското офицерство. Тези думи може би трябваше да прозвучат много по-рано, но още не е късно да се извърши онази консолидация на нашата армия, която би била гаранция за всички изненади, които би ни предложило ВЙ/ЛТ 208.1. времето. (Ръкопляскания от БСП и коалицията)

Аз приветствам решителните думи, които се съдържат в програмната декларация на господин Беров по отношение на вътрешната сигурност на страната. Не е нормално този, който на улицата олицетворява всички видове власти - българският полицай - да се чувства като неканен гост и да иска да мине почти анонимно. Не е нормално,

когато няма седмица да не прочетем, че някой пазител на реда е убит. Не е нормално, когато спокойствието и сигурността на гражданите като че ли са оставени на втори план и тук немалка е отговорността и на парламента в досегашната му дейност, защото икономическите трудности, в които е изпаднала страната, могат да се преодолеят за по-къс или по-дълъг период, но те ще бъдат по-леко преодолими, ако гражданинът има чувство за спокойствие, ако е уверен, че семейството му, децата му са сигурни и той самият е сигурен. В този смисъл, ако това правителство получи вота на доверие и парламентът го чака работа, за да осигури тези намерения на господин Беров и на кабинета, за да му осигури законовата уредба на онзи кръг от въпроси, които представлява и центрира в себе си националната сигурност. Има още един момент, на който ние трябва да обърнем в бъдеще внимание и който също касае националната ни сигурност. Бидейки в югоизточния ъгъл на Европа ние запущваме пътя към Азия, а основният наркотрафик в момента се движи от Азия към Европа. Основният терористичен поток, който би тръгнал към Европа, пак може да мине през България и първите симптоми на това движение са налице. И мисля, че правителството уверено, че и от България зависи сигурността на Европа в тази плоскост, би трябвало да възприеме един по-силен и решителен тон в изискванията на България да бъдат предоставени средства и възможности да осигури както своята национална сигурност, така и до известна степен сигурността на Европа. Чие е това правителство - си задават всички въпроса. А въпросът е ясен - това е правителство на националната отговорност в този момент! Това е правителство на националната отговорност именно в плоскостта на перспективата, която ни чака, ако го има или го няма това правителство. Това е правителство и на парламентарната отговорност, защото много думи се изказаха от този парламент през изминалата година и те ще останат записани 208.2. в анализите на Народното събрание, но днес е дошъл денят, когато с вота си ние или ще опровергаем част от казаното, или ще го подкрепим.

Движението за права и свободи участва в това правителство чрез господин Матинчев, но той не е представител на Движението за права и свободи, тъй като той не е член на Движението за права и свободи, вие знаете, че той беше основният участник във всички разговори с досегашното правителство в областта на икономическата сфера, така че като експерт в икономическата сфера господин Матинчев в някаква степен представлява и Движението за права и свободи в правителството.

И накрая, за да завърша - за всички ни е ясно, че Движението за права и свободи през изминалата година измина път, който е много важен за България. Движението надрасна своето етническо начало и със своите действия и поведение в този парламент доказа, че е една от българските партии, която има място в нашия политически живот и в това се състои и уникалността на нашия път за решаване на етническия проблем, тъй като виждаме, че тези проблеми в различни страни около нас или далеч от нас се решават по начини, които не са за предпочитане. Опасността за България не идва от Движението за права и свободи. В това всички сме убедени! Опасността за България идва от образувания от типа на Турската демократическа партия, която наскоро беше конституирана и - не дай си Боже - да бъде регистрирана от съда. Това ще бъде един престъпен акт към българската държава и народ!

В този смисъл, завършвайки, дами и господа народни представители, аз ви призовавам да бъдете на висотата на днешния исторически момент и със своя вот да докажете, че България е готова да посрещне неизвестностите на историята през идващата 1993 г. с едно правителство, достойно да ги поеме и приеме.

Благодаря ви. (Ръкопляскания от БСП и коалицията и ДПС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Иван Палчев.

Давам думата на господин Йовчо Русев от Парламентарния съюз на БСП и коалиция. 208.3. **ЙОВЧО РУСЕВ** (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Днешното заседание на парламента е от особено важно значение за България и съм сигурен, че всички български граждани внимателно

следят дискусиите и ще очакват изхода от днешния ден. Едва ли има български гражданин, който сериозно да не се стреми да си отговори на въпроса дали държавното управление на страната отговаря на нашите представи за демокрация и свобода, на нашите представи за предприемчивост и лична отговорност за доходите и материалните условия на живот на семейството, за сигурност и стабилност на българската държава.

Господин Беров, аз придавам особена важност на този израз във вашата декларация, че вашето правителство ще бъде подчинено само на общонационалните интереси, а не на ангажираността с каквато и да е партийна дисциплина. Това ми дава основание да разглеждам вашето правителство не като правителство на ДПС, а именно като правителство на националната отговорност. Страната става все победна, броят на хората, които живеят все по-трудно, расте с всеки изминат ден. Там, където и при когото има бедност и мизерия, там няма свобода и демокрация. Ако искаме да спасим свободата и демокрацията, трябва да създадем условия за икономически растеж. България има трудолюбиви хора, добри специалисти, богата земя, има дух на предприемчивост. Ако има и добро държавно ръководство, с труда на всеки - от земеделеца до президента - можем да се измъкнем бързо от състоянието, в което сме изпаднали.

Наистина е необходим кураж да се поеме отговорността за изпълнителната власт в този тежък период. Нашият народ разбира тази отговорност и съм сигурен, че е готов да жертва комфорт и удобства, ако тези, които ръководят държавата, се отнасят честно и с уважение към него. Лишават се също от комфорт и удобства в името на общото благо. А за това е необходим също личен кураж и честен диалог с народа главно чрез неговите избраници в парламента.

В Програмната декларация Ви е, господин Беров, обявявате като пръв, приоритетен отрасъл земеделието. Такова място на СБ/ВР 209.1 земеделието отреждаха и предишните правителства, но техните практически действия не дадоха доказателства за такъв приоритет. Нещо повече, земеделието през последната година преживя процес на ликвидация на досегашните производствени структури без изграждане на адекватни нови производствени структури. Без сериозна аграрна политика новото правителство не може да постигне набелязаните свои социални и икономически цели. Новата аграрна политика следва да се основава на свободата на избор на селяните как да организират производството, като им се окаже необходимата материална и финансова държавна подкрепа. Необходимо е също да се изгради адекватна пазарна структура, осигуряваща нормални и стабилни връзки между земеделското производство и потреблението чрез организация на изкупуването, преработката и търговията с продоволствени стоки. Раздробяването на земеделското производство е в драстично противоречие с новото и тенденциите в съвременната аграрна цивилизация. Правителството следва да отстрани всички пречки, които възпрепятстват крупното частно и кооперативно земеделие. Срочното прекратяване на ликвидационните съвети е първото условие за нормализиране условията за развитието на земеделието на България.

Надявам се, че при изготвянето на правителствената ви програма новата аграрна политика ще отговори на очакванията на земеделските собственици и на градското население за ефективно земеделие и нормални пазарни цени на продоволствените стоки, задоволяващи както производителите, така и консуматорите.

Аз не искам да придавам по-голямо значение от това, което има земеделието за страната, но без сериозна, разбираема и реална аграрна политика вашето правителство не би могло да разчита на този успех и на тази подкрепа, която очаква.

Благодаря ви. (Частични ръкопляскания в опозицията.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Йовчо Русев.

Давам думата на господин Стефан Савов. Заповядайте, господин Савов.

СТЕФАН САВОВ (СДС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Познавам господин професор доктор Любен Беров от ученически години. Той беше в Първа мъжка софийска гимназия две години след мен, две години е по-млад, и знам, сигурен съм, 209.2 че той е безспорно един умен човек, един човек, извънредно

трудолюбив. Това, разбира се, не са впечатленията ми от гимназията, а това са впечатленията ми от неговите многобройни трудове, които действително показват една голяма работливост и една голяма интелигентност.

Но бих искал да се спра малко на биографията на господин професор доктор Любен Беров. Той произхожда от едно, както биха казали тук някои, буржоазно, добро, капиталистическо добро, предприемаческо добро семейство и, както бихте казали вие, експлоататорско семейство. Защото и досега стои коминът на фабриката "Беров и Холинек", която е била построена от неговия дядо.

ОБАЖДАТ СЕ ОТ ОПОЗИЦИЯТА: Нищо ново!

СТЕФАН САВОВ: Нищо ново не казвам, знам, че вие сте осведомени. Малко с Петър Бояджиев сбъркахте, но иначе сте осведомени.

Аз продължавам. Въпреки тези свои недостатъци, бих казал в младостта, господин Беров с много труд, предполагам, успя да стане стопански историк под крилото на професор Жак Натан, който не беше само учен, а беше една видна политическа фигура в Комунистическата партия, към която се числят повечето от вас от лявата страна.

Господин Беров написа, той ще ме поправи, но аз смятам, че има над сто статии, монографии. Аз съм прочел почти всички просто поради моите интереси към историята. Не мога да кажа, че тези статии и монографии не са интересни, не засягат фундаментални въпроси, не са ценни в някои области. Но господин Беров се бореше неотклонно в продължение на 40 г. против частния бизнес, против това, което се наричаше "капитализъм", а сега "пазарна икономика", против всичко онова, което той днес се опитва да защитава и обещава, че щял да защити.

СТЕФАН СТОИЛОВ (от място): "Капитализъм" е едно, "пазарна икономика" - друго.

РЕПЛИКА ОТ ОПОЗИЦИЯТА: А ти за какво се бореше през тези години?

СТЕФАН САВОВ: Така мислите вие, но тези, които тръгнаха от капитализма, отидоха в пазарната икономика, а тези, които започнаха от комунизма, най-много в блатото на перестройката на социализма останаха. 209.3

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Моля ви залата да не репликира изобщо говорещия. Има известно елементарно уважение към този, който се изказва от трибуната.

СТЕФАН САВОВ: Много правилно, господин председател.

Сега, разбира се, аз бих могъл много да споря дали капитализмът или социалната пазарна икономика, която направи големият учен и политик германски професор Ерхард, не е продължение поскоро на капитализма, отколкото на социализма. Тук не е въпросът, аз говоря сега за личността на господин Беров.

Господин Беров се бори храбро на фронта на комунизма и то в най-идеологическата област - стопанска история, в която той трябваше да разгромява и разгромяваше всичко минало, лошо и не само в България, той много добре знае от своята библиография, че той дори имаше и статии за стачните движения в западните страни, в които показваше колко е лош капитализмът там и колко са добри стачните движения и т.н., и т.н. 209.4 Тъй че господин Беров има една богата биография.

Тази богата биография, бих могъл да кажа към господина (тук ли е на Либералната партия представителят? Не го виждам в момента.): господин Беров има един фундаментален труд, така да се каже, в който разгроми с, бих казал, най-долни, извинявайте за думата, гнусни обвинения най-големия български държавник Стефан Стамболов, като го обвини в обирджийство. Тъй че представителят на Либералната партия "Стефан Стамболов" нека си помисли дали ще гласува за господин Беров. (Реплика от блока на опозицията: "Боже Господи!") "Боже Господи!" Да, който не е чел, вика "Боже Господи!"

Но господин Беров си спомня много добре, това беше една от неговите първи статии, докато беше професор Жак Натан още главен редактор на "Исторически преглед" и т.н.

Така че господин Беров си има своите заслуги към комунизма.

А бих питал господин Панев как се става професор - доктор, без да си член на партията, по стопанска история? Толкова ли лесно е било? Но, разбира се, всеки по заслугите си.

Това е историята на господин Беров. От едно семейство буржоазно, експлоататорско и т.н., минава след това 40 години на предния фронт на комунизма, за да се отзове след това изведнъж в редиците на СДС, в редиците на тези, които се борим именно за частния бизнес, които се борим именно за всичките онези неща, против които господин Беров се бореше в продължение на 40 години.

Но за мен по-важно е това: господин Беров, уважавам Вашите качества, обаче във върхови моменти на държавата начело на държавата не трябва да стои експерт. Той може да бъде и експерт, но трябва да бъде политик, трябва да бъде личност, трябва да бъде държавник. А това Вие не сте. Вие никога не сте се занимавали с политика. (Ръкопляскания от мнозинството) Вие винаги сте обслужвали, Вие обслужвате и сега президентската идея. Поради всичко това аз, господин Беров, с всичките мои уважения няма да дам гласа си за "идеалния сламен човек". Защото това ще бъдете Вие. Благодаря ви. (Бурни ръкопляскания от мнозинството, възгласи: "Браво!")

СД/КТ 210.1
ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Савов.

Давам думата на господин Атанас Папаризов от Парламентарната група на БСП и коалиция. Също така след това ще дам думата на господин Константин Аджаров, който също пожела.

Господин Папаризов, заповядайте.

АТАНАС ПАПАРИЗОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Благодаря, господин председател.

Уважаеми господин председател, уважаеми колеги, уважаеми господин Беров! Мисля, че днес е моментът, когато трябва най-накрая да започнем да гледаме към бъдещето, което не е никак розово, ако се обръщаме само към миналото. И в този смисъл програмата, която Вие представихте, в икономическата област, където аз работя, считам, че действително отваря един нов поглед към бъдещето.

Действително още първото коалиционно правителство направи стъпки през февруари 1990 г. за въвеждане на пазарната икономика. Но то, за съжаление, в условия на нарастваща политическа нестабилност през юни спря реформата пред нейната структурна част. От юни, преди изборите досега, структурната част на реформата е спряла.

Във Вашата програма отново се поставя този изключително важен въпрос за българската икономика, този въпрос, без който финансовата стабилизация, за която ние говорим, би изчерпала, ако вече не е напълно изчерпала своите възможности. И по тази причина аз ще гласувам в подкрепа на тази програма.

Като икономист, занимаващ се с външноикономическите връзки, аз бих искал да обърна внимание на този първи приоритет, който Вие поставяте. Действително той е съвсем навременен. И най-накрая ние действително, когато анализираме положението, трябва да тръгваме от пазара, но не само от домораслия си пазар, а от пазара като изискване на международния пазар за конкурентоспособност и качество, като обективна оценка за това, което ние правим, за това, което ние произвеждаме, а не за това, което ние говорим. 210.2

Именно този Ваш подход да тръгнете от външния пазар, от отношението към това, което ние произвеждаме, мисля, че е една основа за обективна оценка на състоянието на икономиката и на мерките, които трябва да предприемем.

Аз се надявам обаче, че такъв ще бъде подходът и в институционната област. Както е известно, след закриването на Министерството на външноикономическите връзки бе прието едно постановление, което разпредели функциите на това министерство между три ведомства тогава - на индустрията, на външните работи и на финансите. При създаване на ново Министерство на търговията това постановление не бе отменено, което увеличава бюрокрацията, засилва безотговорността, тъй като много са компетентните. И мисля, че немалко има заслуга за това, че не се активизират връзките ни с традиционни пазари, че не се опростява режимът във външната търговия, за което Вие пишете. И аз просто бих задал към Вас един въпрос: считате ли да отмените това постановление, което тогава разби тези функции на три, и да го замените в рамките на Министерството на търговията с една целенасочена структура, която има ръце и крака, а не както сега - Министерството на търговията

няма дори възможност да получи директно телекс от чужбина. Той трябва да мине през Министерството на външните работи, а в тяхната традиция той стои 30 дни там. Това е моят първи въпрос към Вас.

В програмата е поставен и въпросът за приоритетните закони. Бих искал да попитам, тъй като Вие поставяте въпроса и за приватизацията, и въпросът за ефективността на държавните предприятия, дали сред другите закони, за които Вие говорите, имате предвид все пак един Закон за ценните книжа. Защото няма да е възможно без такъв закон не само да върви приватизацията от акционерен тип, но няма да бъде възможно да се изпълни това, което пишете във Вашата програма, бюджетният дефицит да не се финансира инфлационно. В първите цифри, които видях, Вие предвиждате един много смел бюджетен дефицит, дори една в известна степен проинфлационна политика, ако тя се финансира само от Българската банка. Разбира се, това е с благородната цел най-накрая да се помогне за съживяване на производството, най-накрая държавата да се отнася към своите предприятия не като към доведени 210.3 деца. Но мисля, че за да избегнете инфлационният момент, сред важните закони е Законът за ценните книжа, който ще даде голям достъп не само на държавните банки и структури до бюджетните ценни книжа, а и на населението и би действително разнообразило средствата на бюджета.

Аз не бих искал да говоря повече, тъй като очевидно и други колеги искат да вземат думата. Но още веднъж искам да подчертая, че програмата в нейната икономическа част, таква както е представена, за мен е продължение на едни усилия, които бяха изоставени в течение на година и половина.

Благодаря, господин председател. (Единични ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Папаризов. Има думата народният представител Константин Аджаров.

Константин Аджаров Аз искам да попитам може ли господин премиерът да се ангажира с точен отговор на въпроса: смята ли, че може да даде гаранция за увеличението на валутния резерв на основата, разбира се, на положителен падежен баланс?

Другото, което ме кара да храня някакви резерви относно това първо увещание на първа страница, долу, е това, което виждам на трета и шеста страница едновременно. На трета страница е записано, че правителството смята да спре по-нататъшното нарастване на безработицата чрез организиране с бюджетни средства на производствени предприятия инфраструктурни строежи, които да поемат част от безработните. Това по принцип е много добре, но на шеста страница виждаме нещо, което също по принцип е много добре, че трябва заплатите на държавните служители и пенсиите да бъдат индексирани с някакъв такъв механизъм на автоматично покачващ се индекс съобразно някакъв ръст на инфлацията. Вижте, и двата принципа сами по себе си взети са много добри, но при едни ограничени възможности, каквито имаме сега, днес, тук, може би това ще наложи от евентуалния премиер и от евентуалния кабинет да поиска по-голям бюджетен дефицит, а максимално допустимият бюджетен дефицит, който е съгласуван с Международния валутен фонд и Международната банка, е 6,3 на сто от вътрешния брутен продукт. Значи, как смятате - в рамките на този максимално допустим дефицит да се решат тези две сложни и противоречиви задачи? Това е единият от въпросите ми.

По-нататък: на стр.3 четем за неща, които се отнасят до външната търговия. Значи тук се говори за общо взето промени в политиката по отношение на външната търговия и аз искам да попитам предвижда ли се някаква промяна в кабинета, който евентуално ще бъде избран, относно вносно-износния режим? Предвижда ли се някаква промяна на митническата тарифа, защото и в последно време, и в най-последно време бяха постигнати някакви договорености с Европейската общност, които са много ясни и категорични. Там се казва как нашата страна, от една страна, и как Европейската общност, от друга страна, в течение на какви срокове ще либерализира режима за вноса и износа - двустранен - и са точно поменати стоките и секторите в промишлеността, от които това ще зависи.

На стр.4 се говори за данъчната политика на евентуалния нов кабинет. Всички ние знаем, че има шест законопроекта, отнасящи се до тази сфера - данъчната. Възнамерява ли кабинетът да реализира тези проекти и ако ги реализира, в какъв смисъл ще бъде това?

Другият ми въпрос, отнасящ се до бъдещата данъчна политика, е в какъв срок смята кабинетът да въведе в действие новите данъчни закони? Вие, разбира се, веднага ще кажете, че това зависи и от парламента. Разбира се, от парламента зависи дотолкова, доколкото те да бъдат приети като закони, но след това срокът на въвеждане е много важен - дали това ще бъде юни 1992 г. или юни 1993 г., е от жизнено значение за икономиката.

На стр.8...

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Господин Тодоров, времето Ви доста много изтече...

КОНСТАНТИН ТОДОРОВ (СДС): Аз съм пределно кратък и ще се вметя в рамките на още половин минута най-много.

Точка трета - максимално възможно ускоряване на поземлената реформа, връщане 50 на сто от земята. Добре, това го имаше и в програмата на предишния кабинет. Лично мен не ме удовлетворява. Мисля, че бихме могли да искаме повече и значи тези колеги от СДС, които искаха и от нашия кабинет повече, тази претенция естествено, че ще се пренесе и върху вас.

По-нататък обаче: "Преустановяване дейността на ликвидационните съвети до месец март". Вижте, трудно бих могъл да си обясня как са съвместими тези две неща - възстановяване на собствеността на 50 на сто до края на 1993 г. и преустановяване дейността на ликвидационните съвети до месец март. Значи след месец март неустановената собственост, невъзстановената собственост, кой ще я стопанисва? Някой ще трябва да носи отговорността за всички земеделски практики, които трябва да се извършват.

АНГЕЛ ДИМОВ (от място): Тя е установена вече! Това са елементарни работи!

КОНСТАНТИН ТОРОДОВ: Господин Димов, моля Ви, въпросите ми са към кандидат-премиера. Когато се кандидатираше Вие, ще питам тогава Вас и оставете ме сега да ги задам тези въпроси.

На стр.9: "Закон за частния бизнес". В какво отношение този закон ще бъде с Търговския закон, защото това е законът, 216.2 който регламентира дейността и на частния бизнес, и на държавната икономика.

И най-сетне бих искал да Ви задам няколко въпроса, които Вие не сте засегнали в програмната декларация. (Неодобрителен шум в залата) Аз разбирам, че тя не може да бъде пределно конкретна. Тя трябва да бъде в един по-общ вид, защото е програмна. Аз искам да Ви попитам в какъв срок, ако Вие бъдете избран за премиер и бъде утвърден предлаганият от Вас кабинет, в какъв срок смятате да предложите една програма на парламента?

Освен това още няколко конкретни въпроса. (Шум на нетърпение и на неодобрение в залата) Гарантирате ли, че ще осигурите стабилен валутен курс, стабилен валутен резерв, контролирана инфлация, контрол на растежа на доходите? Това са неща, които нашето правителство в по-малка или в по-голяма степен успя да направи и някои неща, които то не успя да направи и които мен много ме интересуват.

Например, ще гарантирате ли Вие спиране на процеса на разграбване на държавна собственост, ще има ли за съдебната система и най-вече за прокуратурата разработена нова методика за борба с новите форми на престъпност, да речем, в частност за скритата приватизация?

И още много въпроси бих искал да Ви поставя. Надявам се, че поне на някои от тях Вие ще отговорите. Времето ми свърши.

Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Тодоров.

Има думата професор Чавдар Кюранов от Предизборния съюз на БСП. 216.3 От друга страна, на какво основание се предлага участието в приватизацията и как?

Ще бъде ли възможно да има обективен критерий за това дали т. нар. трудов колектив на хотел "Шипка" на "Златни пясъци" ще участва в приватизирането, а не

например колективът на хотел "Родина" в същия този комплекс?

Тук се говори, че имало административни нормативни пречки за приватизацията, но кои са те? И смятаме ли всички ние като парламент, че желанието за перфектна оценка на имуществата, които подлежат на приватизация, е такава нормативна пречка?

От друга страна, ако тръгнем за създаването на преференциални условия, имайте предвид, че за разлика от много други, господин Беров, аз не съм нито русофил, нито германофил, нито англофил, аз съм преди всичко и над всичко българофил. Искам да Ви попитам как ще стане преференцията в износа и във вноса при положение, че тука е записано, че трябва да се създадат условия за ограничаване на вноса? Но на кой внос? (Реплики от опозицията, от които се чува само името Константин Мишев)

Изглежда щом му споменавате името, го познавате много добре. Аз лично не съм имал неудоволствието да се запозная с тая личност. (Реплики от опозицията) Нали така? И такива като вас търсят в Софийската опера за суфльори... (Смях в залата) По-нататък кажете ми мога ли аз лично да имам вяра, а бога ми, честно казано, аз щях да гласувам за това правителство. Сериозно ви говоря. (Оживление) Но от вчерашната сделка, която се получи: на ви правителство, върнете ни Луканов - тая работа с моето гласуване няма да стане...

Ами ето ви една заповед # КВ-41 от София, издадена на 22 май 1990 г., която е подписана от господин Андрей Луканов и началник отдел "Обща канцелария" Николай Величков, с която лицето Валентин Мирчев Босевски се назначава за заместник-министър на околната среда. Същото това лице е и офицер на действителна военна служба в поделение 66740, поделение 40800 и т.н. Ето и този документ. (Обръща се към председателя на Народното събрание) И двата документа, господин председателю, Ви ги давам за справка.

Искам да попитам: не е ли това правителство продължение и не е ли изясняване на лозунга: "Без Луканов по лукановски"... (Оживление) Знаем, че и във вашата партия не го обичате и особено тия, дето сте хардлайнери, защото, ако излезе от затвора, той ще помогне на тия, дето са в ОСД, а пък тия дето са в ОСД, са едни от тези, които не са искали да ви поздравяват вас, редовите комунисти, защото са родени със сребърна партизанска лъжица в устата... (Смях в залата и реплики от опозицията) И това е така. Хайде да се замислите и по този въпрос!

Та питам: кажете ми, няма ли това правителство да бъде действително едно продължение на комунистическото управление?

Ето защо аз считам, че не правя лично предателство към един, двама или трима души, към които изпитвам най-добри приятелски чувства, но мога да им кажа, че в политиката само Уинстън Чърчил е грешил два пъти. Тук се грешил един път. Аз няма да гласувам и ви обещавам, че и групата на Съюза на демократичните сили в голямата си част няма да гласува за това правителство. (Единични ръкопляскания от СДС, реплики от опозицията)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Мицев. Искам да информирам Парламентарната група на СДС, че ѝ остават само две минути за изказване.

Давам думата на господин Никола Койчев от Парламентарната група на БСП и коалиция. Понеже го няма в залата, давам думата на господин Янаки Стоилов от същата парламентарна група.

ЯНАКИ СТОИЛОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Господин председател, господа народни представители! Обръщам се към уважаемия проф. Беров и кандидатите за неговия кабинет не за да повтарям добрите оценки, които основателно бяха дадени за представената програмна декларация на проектокабинета, нито за да опровергавам някои неиздържани и лековати критики към тази програма, защото смятам, че тя е достатъчно сериозна, за да ги опровергае сама. А достатъчно сериозни са и повечето от хората, които я предлагат.

Бих искал да се въздържа от общите оценки на тази програма, още повече, че аз имах възможност да ги направя и да споделя с удовлетворение, че е възприет

именно този вариант, който представлява сполучлива основа според нашите разбирания за развитие на реформите в страната. Ще отбележа само някои допълнения и бележки, които бих искал да видя в нея и в евентуалната бъдеща дейност на кабинета.

Казва се, че правителството няма да подлага на принципна ревизия вече приетата законова база на реформите и това е една приемлива констатация. Но за мене само, ако е придружена и с твърдението, че много от приетите закони се нуждаят не просто от допълнения, не просто от развитие, а от съществени корекции.

Няколко думи в хронологията на проблемите, както те са поставени - именно тези възлови национални проблеми, които са и подредени според степента на тяхното значение днес за българското общество и държава:

Първият от тези проблеми е платежният баланс при условията на рязко съкращаване на външната търговия и специално на износа. Тук сигурно е удачно да се спомене резкият спад в производството, който до голяма степен нарушава балансите и с ограничаването на който трябва да се заеме всяко едно българско правителство.

Що се отнася до четвъртия от посочените проблеми, застрашителното нарастване на грубата престъпност - не смятам, че намерението на правителството да настоява за затягане на режима в затворите и за повишаване на редица от санкциите по Наказателния кодекс може да бъде основното средство за ограничаване на престъпността. Без да оспорвам и тези мерки, преди тях стоят много повече проблеми, част от които на други места са поне споменати: общата организация на борбата с престъпността, авторитетът на органите, които се занимават с тази дейност.

Споменава се на седмо място, че не може да се отмени като важен проблем на нашия обществен живот равнището на работната заплата на държавните и общинските служители. Заплащането на държавните служители е наистина твърде важно за подобряване на дейността на държавния апарат, но то е само част от общия проблем за установяване на съвременния статус на държавния и общинския служител. Нещо, за което ние настоявахме преди доста време и сега, след като този апарат в значителна степен, в много от случаите е неоснователно прочистен от добрите специалисти, може да бъде поставен на една законова основа.

Накрая оставям своите по-категорични претенции и искания към предложената програмна декларация:

В точка 19 чухме, че правителството няма да допуска прояви на национализъм и опити за манипулиране и турцизиране на населението в смесени етническо-религиозни райони. И това е едно доразвитие на иначе не особено ангажиращата фраза, тъй като е необходимо да се вземат мерки за премахване на напрежението в районите със смесено население във връзка с проблемите на етническата принадлежност и вътрешната регионална миграция.

Не искам сега да се впускам в примери, които илюстрират този проблем, но мисля, че те трябва да бъдат потвърдени от представителите на Движението за права и свободи. И някои от тях и по-добре знаят състоянието в Кърджали: дори след приети решения за възстановяване на хора на работа, неизпълнявани от местната администрация.

Въпреки спорната за много хора в страната пълноценна легитимност на Движението за права и свободи, повечето от нас не се отнасят с предубеждение към мандата на тази партия.

Но заедно с това българското общество и българският парламент държат сметка, че днес ние се намираме именно в този мандат. И затова някои от нас претендираха и за формулата на правителството, за неговия не само деклариран, но и на практика осъществен непартиен характер, подкрепено от значителна част от представители на трите парламентарни групи. Защото представителите на Българската социалистическа партия в нито един момент от усилията за съставяне на този кабинет не са претендирали за пряко участие в него. Ясно е, че тези представители на Съюза на демократичните сили, които поемат тежката отговорност, но заедно с това и своя политически шанс за изява, сигурно още след гласуването на

правителството ще бъдат отлъчени от Съюза на демократичните сили.

СВОБОДКА СТЕФАНОВА (от място): Те сами се отлъчват.

ЯНАКИ СТОИЛОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): И остава въпросът за това по какъв начин третата парламентарна политическа сила ще реши този поставен въпрос. Вярно е, че днес чухме една понеангажирана формула, но тя се нуждае вероятно от достатъчна яснота.

Аз не мога да давам оценка за повечето от кандидатите в този кабинет. Надявам се обаче, че те имат качествата да отговорят на острите призвания на днешното време. Повече претендирам, че познавам днешния български парламент. И се питам дали този парламент не само поради своята политически конфигурация, но и поради своя състав е в състояние да извърви един доста дълъг път и да се промени значително в сравнение с това, което той беше през изминалата година.

Именно това трябва да си даваме сметка всички, включително и тези, които пред нас поемат една отговорност.

Лично аз искам да декларирам сегашните си намерения, а именно, че не възнамерявам да бъда кандидат за народен представител в следващия парламент. И мисля, че това ми дава възможност, преценявайки всички плюсове и минуси, да избера позиция, която да се ръководи и от интересите на страната, която да отчита и значението на политическите субекти, които днес присъстват в българския парламент.

И призовавам всеки един от народните представители да извърши този избор, оставяйки настрана, или ако може, загърбвайки своите лични мотиви, и да заложи именно на това, което се декларира и което желаем - отговорността пред българското общество и пред тези, заради които интереси днес се намира в българския парламент.

Благодаря ви за вниманието. (Единични ръкопляскания от блока на БСП)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Стоилов.

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): Процедурно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Заповядайте, госпожице Русева.

ЗЛАТКА РУСЕВА (СДС): Господин председател, по процедурен въпрос.

Уважаеми народни представители, на основание чл.42, ал.2 искам и моля за удължаване на определеното ни време с 10 минути. Казвам го във връзка с Вашето напомняне, че след последния оратор имаме само още две минути и във връзка с това Ви молим за това удължаване.

Благодаря.

НОРА АНАНИЕВА (от място): За нас е реципрочно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Наистина това е перфектно предложение - по чл.42, ал.2. Същото удължаване на парламентарното време получават и останалите парламентарни групи. Тоест, то може да бъде до 10 минути.

Продължаваме тогава по-нататък. Давам думата на господин Едвин Сугарев от парламентарната група на СДС.

ЕДВИН СУГАРЕВ (СДС): Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Аз няма да ви говоря за програмата на това правителство. Това е една сравнително сносна програма, която всеки икономически грамотен човек може да напише за два-три дни. (Реплики от блока на ДПС и БСП: "Защо вие не я написахте? Цяла година ви трябваше.") 213.2

Въпросът е там, че тази програма и всяка друга програма не е нищо без реалната възможност тя да бъде реализирана, а именно в това се съмнявам вече.

Защо се съмнявам? Ще ви кажа, като анализирам политическата формула и политическия статус на кабинета на господин Беров, за които нашите избиратели трябва да бъдат наясно.

Първо, това изобщо не е експертно правителство, а е чисто коалиционно. Това е правителство на новата политическа коалиция между Движението за права и свободи и БСП, т.е. между жертвите и палачите. (Възгласи: "Е-е-е" от блока на БСП) Нещо по-лошо, то бе продукт на една сделка и тази сделка бе осъществена вчера тук, в тази зала. Движението за права и свободи купи комунистическите гласове

като гласува да бъде освободен Андрей Луканов, покрай всичко друго и активен участник във възродителния процес, господа. (Шум и реплики от блока на БСП, изразено неодобрение)

Това е една долна и позорна сделка и българският народ трябва да знае върху каква основа се крепи новото правителство на националната безотговорност.

Господин Мицев вчера вече спомена за срещите на някои политици с прочутия развигорски заключеник. Аз ще спомена и едно конкретно име. На 29 декември не друг, а Ахмед Доган е отишъл на среща с Луканов. Явно това добро неговото намерение е пожънало резултати.

Само че аз ви питам, господин Доган, как ще обясните на своя електорат участието си в тази нова коалиция? (Шум и реплики в блока на БСП и ДПС) Как ще обясните, че се намирате в нежна прегръдка с техните мъчители?

ЕЛЕНА ПОПТОДОРОВА (от място): О, Боже!

ЕДВИН СУГАРЕВ: Как ще им обясните, че като изпълнител на чужда воля вие свалихте правителството на СДС, за да въздигнете на негово място едно правителство, подкрепяно главно с комунистически гласове.

А вие, господа социалисти, как ще обясните на своите привърженици, например на тези от Търговище или Кърджали, че подкрепяте правителство с един турски мандат?

(Шумно изразено неодобрение от блока на ДПС и БСП) Ще изписвате ли по своите 213.3 вестничета и господин Любен Беров с фес, както изписвахте Филип Димитров?

ЕЛЕНА ПОПТОДОРОВА (от място): А вие как изпуснахте властта без избори?

ЕДВИН СУГАРЕВ: Освен че е поставено върху блатната основа на една нечиста политическа сделка, това правителство страда от очевиден личностен дефицит.

(Реплика от блока на ДПС: "Много трепериш на трибуната")

В него няма изявени имена и това не е случайно. В него няма и вероятно по условие не трябва да има личности, тъй като това правителство е едно марионетно правителство. То тъкмо и за това е направено - за да танцува под чужди пръсти и чужда политическа воля. Това си личи дори и по псевдосините депутати, които сте успели да привлечете в него. Вземете например този там Нейчо Неев, на когото му е все едно на кой господ служи и го сравнете с неговите предшественици. (Изразено неодобрение в блока на БСП) Например с вицепремиерите Лучников и Илко Ескенази. Веднага ще се убедите, че съпоставката е унищожителна, че в сравнение с богатия на личности кабинет на Филип Димитров, новият е направо смехотворен.

(Възгласи: "О-о-о" в блока на БСП)

СДС не може да подкрепи и няма да подкрепи кабинета на Любен Беров. (Реплика от блока на БСП: "Вие не представлявате вече СДС") Ако някой депутати от парламентарната група на СДС, въпреки политическото решение на коалицията, гласуват за този кабинет, то българският народ трябва да знае и ще узнае имената им. Защото е крайно време да се знае кой кой е в българската политика, включително и в СДС. Защото този техен акт няма да бъде дори предателство, а нещо по-долно - жалко продаване за шепа грошове от депутатската заплата.

(Възгласи: "Ей" от блока на БСП) Защото в паметта на хората тези псевдосини депутати ще останат не народни избраници, а народни предатели. 213.4

Ние не можем да подкрепим това правителство, защото за нас то не е експертно, а коалиционно, защото то не е правителство на националната отговорност, а на политическата безотговорност и защото то дори няма да изразява някаква конкретна политическа воля, а ще бъде едно чисто марионетно правителство.

Нека се замислим обаче, дами и господа, кой дърпаше конците и при провалянето на нашия кабинет, и при съставянето на настоящото недоносче, кой дърпаше конците на всички политически действия на Движението за права и свободи? Това беше господин президентът, който и този път го няма тук. За нас никак не е случайно, че за "сламения човек", който трябва да заеме мястото на Филип Димитров е избран един негов съветник. Чрез този ход президентът на практика овладява изпълнителната власт и прави следващата си стъпка към авторитарно президентско управление или към лична диктатура.

Нямаме какво да кажем на тези стъпки, освен: "Браво". Но българският народ трябва да знае всичко това и като го знае, можете да бъдете убедени, че няма да го търпи!

(Ръкопляскания от СДС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Сугарев.

Давам думата на господин Емил Бучков от Движението за права и свободи.

ЕМИЛ БУЧКОВ (ДПС): Уважаеми господин председател, уважаеми колеги народни представители! От името на Парламентарната група на Движението за права и свободи остатъкът от времето за дискусии, което имаме да ползваме, предоставяме на двете парламентарни групи поравно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря! Благодаря за този жест. Това ще даде възможност на всички, които досега са се записали, да се изкажат.

Давам думата на господин Петър Балабанов от Парламентарната група на БСП и коалиция.

ПЕТЪР БАЛАБАНОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Господин председател, господин кандидат-премиер, уважаеми колеги! Искам да споделя тревогата си от това, че във вихъра на дебатите при обсъждането НЧ/НП 214.1 на различни политически проблеми и най-вече на икономически проблеми в програмата декларация на евентуалното правителство не е казано почти нищо за една друга страна от живота на нашия народ, която засяга пряко интересите на повече от половин милион хора. А това е духовната сфера. Вие знаете сложното положение, в което се оказаха българската наука, българското училище, и най-вече българската култура. Тук с нотка на самокритика трябва да кажем, че така, както досегашното правителство не съумя да намери време да приеме поне едно решение, с което да пусне реформите в тази сфера или с което да отговори на потребностите на момента, така и нашето Народно събрание, увлечено в своите вътрешни спорове много често, не прие нито един сериозен закон, не прие нито едно сериозно решение, което се отнася към една голяма част от българския народ. Бих могли да се изброят много пожелания на българските учени, на учителите, на творците, на културните дейци - въобще на българската интелигенция. Но аз няма да ви отвличам с това, няма да ви губя времето, а ще кажа само: една страна, в която интелигенцията стачкува, за да получи заплати поне колкото шофьорите, независимо от това, кой управлява, независимо от това какъв тип икономически реформи се провеждат в нея, тази страна няма бъдеще, няма перспектива.

Ето защо аз много бих искал в програмата, която видим, ако се стигне до правителствена програма, да намерят своето място исканията на българските учители, на българските лекари, на българските културни дейци, тъй като именно интелигенцията това е най-големият потенциал на българската нация.

Преди една година, приемайки, или обсъждайки програмата на предишното правителство, казах от тази трибуна нещо, което очевидно не беше чуто и не беше осмислено: в света е изчислено, че всеки долар вложен в духовната сфера дава през следващите десет години като чиста печалба повече от 1000 долара. Това е само пазарната страна на въпроса, която в никакъв случай не е най-важната, в никакъв случай не е най-съществената. Но ние без българска култура, без българска наука, без българско образование рискуваме да похабим огромния национален капитал, който е най-важният залог за нашето бъдеще. 214.2

За да спестя време за колегите си, които този път любезно ми предоставиха възможност да се изкажа (обикновено за култура знаете, че не стига времето) ще завърша само с две думи като реплика към предишния оратор: за нас, които стоим в лявата част на залата, въпросът за отношението към това, което става, въпросът за отговорността пред нашите избиратели и пред нашата собствена съвест е достатъчно важен и достатъчно тежък, за да можем да си позволим да го решаваме с офицерски маниери, със заповеди, подписки и предварителен натиск. Ние ще гласуваме така, както ни повелява нашата съвест. И няма да изтърпим някой друг да се опита да ни налага как да гласуваме. Благодаря ви!

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Балабанов.

Сега обаче ще ми позволите няколко разсъждения отново върху правилника.

Преди малко казах, че съм съгласен с предложението на Парламентарната група на Движението за права и свободи, но това е в противоречие с правилника. Една

парламентарна група не може да предоставя времето си на другите парламентарни групи. По този въпрос становището е абсолютно и категорично. Така че уважаваме жеста, но не можем да нарушим правилника.

Второ, парламентарните групи определят броя на ораторите, тяхната подредба. Разбира се в този също член 42 има една алинея четвърта, която допуска до три изказвания на народни представители, които искат да изразят мнение, различно от това на парламентарната група, в която членуват.

В момента остават 6 минути на Парламентарната група на СДС и 10 минути на Парламентарната група на БСП - по това увеличение, което беше по правилника. От СДС са записани от Парламентарната група и ръководството: Васил Златаров, Константин Тодоров, Владислав Даскалов, Аспарух Панов. От ръководството не е представен господин Петър Марков. Той е изявил желание да се изкаже. Аз ще му дам думата ако изрази мнение, различно от това на парламентарната група, в която членува.

От Парламентарната група на предизборния съюз на БСП и коалиция има много записали се за изказване и ги моля по реда, 214.3 по който ги съобщавам да се вместят в рамките на тези 10 минути. Сега наред е госпожа Клара Маринова, след това госпожица Велислава Дърева, Чавдар Кюранов, Александър Томов, Елисавета Миленова и Христо Атанасов.

Давам думата сега на господин Васил Златаров от Парламентарната група на СДС. **ВАСИЛ ЗЛАТАРОВ (СДС):** Уважаеми господин председател, драги колеги, уважаеми господин кандидат-премиер, кандидатминистри! Аз мисля да дам малко по-друга насока на разискванията.

В парламентарната история на Европа има два уникални случая. Двама министър-председатели Текерман - Белгия, и Рикасо в Италия си дават оставката, след като са получили доверие на парламента. Двата са дали различни отговори защо са си дали оставката, след като са получили доверие. Единият отговаря: "Считам, че парламентът ми гласува доверие, но то не отговаря на общественото мнение в страната". А другият, още по-чувствителен: "Считам - каза, че парламентът ми гласува доверие, но то не беше искрено".

Аз считам, че в момент като сегашния трябва да си спомним за тази свръхпарламентарна чувствителност. Защото какво правим ние? Ние правим едно правителство, по-скоро, предлага се едно правителство, което няма нищо общо с действителното обществено мнение в страната. Конкретно това става, защото парламентарната група на ДПС не изневерява на своя съюз със СДС, а на своя собствен електорат. А по принцип това се дължи на следното.

Така или иначе на СДС му бяха необходими още пет на сто, за да има собствено болшинство. Нашият народ не ни го даде. (Реплика от блока на опозицията: "Няма да ги получите.")

От друга страна, ние сме една особена република, ние сме парламентарна република, която обаче има стремеж да се управлява като президентска република. Това е едно.

От друга страна, как стана така, че нашият президент във всички негови действия получава одобрението на тези, които бяха против него, а тези, които го избрахме, имаме нашето неодобрение към неговите действия. И това не е случайно. Аз не съм убеден, че нашият президент е убеден във всичко това, което върши.

И накрая искам да направя една аналогия между господин Беров, чиято биография сега прочетох, и себе си. Неговата блестяща научна кариера започва през 1950 г. В същото време аз очаквам изпълнението на моята потвърдена смъртна присъда. Не бих заменил своя жизнен път с жизнения път на господин Беров, ако трябва и да го повторя.

Но си спомням една мисъл от историята на Ватикана ласкателите и популистите, аз бих добавил и подлещите, не обичат да бъде напомняна тяхната роля.

Но, като в аванс на казаното мога да кажа само това - ако това правителство бъде утвърдено, тук ще се създаде динамично парламентарно болшинство, което може да допринесе за посъвършено законодателство. А понякога и талантливите подлизурки

могат да свършат хубави работи.

А към нашите приятели от СДС мога да кажа само това - да запретнем ръкави и в едни бъдещи по-далечни или по-близки избори да осигурим такова парламентарно мнозинство, което да не дава възможност да се предлагат такива правителства.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Златаров.

Сега давам думата на госпожа Клара Маринова от Предизборния съюз на БСП и коалиция.

КЛАРА МАРИНОВА (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Благодаря Ви, господин председателю! Уважаеми колеги, уважаеми господа кандидат-министри, уважаеми господин Беров! Аз, както допускам и голяма част от българските граждани, днес сме впечатлени от възможността след една продължителна, бих казала, мъчителна политическа правителствена криза България да има действено, стабилно, компетентно, отговорно, партийно необременено правителство, правителство с качествено нова политика и нови действия. Не случайно подчертавам точно тези характеристики на кабинет, който според мен сега е необходим на България.

Съзнавам, че тежкото наследство, което остави досегашният правителствен екип, докара страната ни почти до катастрофа. Става дума за последната година. А това е реалност, с която не бива, струва ми се, да се примири, а да се опита да преодолее новият кабинет. Това е възможно само и единствено, ако той наистина е действителен, отговорен, стабилен, съставен от хора компетентни и професионалисти. Но на това няма да се спирам, тъй като в повечето изказвания на колегите народни представители и от трите парламентарни групи вече стана дума за този факт.

Разбирам, че предстоящата зима с нейните несгоди, прибавени към икономическата криза, би трябвало да се преживее не просто 215.2 някак, а да се преживее в едни по-човешки, по-нормални елементарни условия.

Това е поредният аргумент за необходимостта от кабинет с посочените вече характеристики, но и позволявам си да подчертая, с ясна правителствена програма. Без такава, вече се убедихме, на какво ни обрича един управляващ екип. Без такава програма видяхме как може да се блокира икономическата реформа.

Не се съмнявам, че България и българското общество вече се умориха, за да не кажа отчаяха, от острата политическа конфронтация, която изживяваме през последната година. На всички ни е нужно съгласие, сигурност, спокойствие най-сетне и най-вече.

Всичко това, за което гласно пред вас размишлявам, свързвам с няколко необходими основни фактори и с няколко необходими гаранции. За много от тях икономически и социални вече стана дума в изказванията на колегите народни представители от трите парламентарни групи.

Първият сред тях, ще се спра само на три, е съставянето на нов кабинет, подчинен само на общонационални интереси, а не на партийна дисциплина. Кабинет, който ще разчита на подкрепата на всички политически сили, поддържащи реформите в духа на демокрацията и пазарната икономика. Кабинет, който ще има широка парламентарна и обществена подкрепа, според мен. По пътя към сформирането на такъв кабинет всяка от парламентарните групи трябва да извърви своята част и поеме своята отговорност.

Парламентарният съюз на Социалистическата партия и коалиционните ѝ партньори доказва, че това е последователна негова позиция. Не се влияе от ситуация и конюнктурни съображения. Представители на БСП и коалиция в проектосъстава на новия кабинет няма.

Без да се намесвам, разбира се, в суверенното право на всяка парламентарна група да решава сама своите проблеми, искам да вярвам, че и другите парламентарни групи, които ще подкрепят това правителство, ще успеят да надделеят своите теснопартийни интереси и ще участват, ще цитирам от програмната декларация "едно силно и компетентно правителство, подчинено само на общонационалните интереси, а не на ангажираността с каквато и да е партийна дисциплина". 215.3 Смятах да се спра и на още един важен проблем, но колегата Янаки Стоилов го спомена. Това е проблемът с т.19 на стр.10, проблемът за районите със смесено

население, където, нека не си затваряме очите, и досега изпълнителната власт в някои от случаите се владее от представители на Движението за права и свободи. Там са необходими мерки, за да се намали напрежението, за да се спре вътрешнорегионалната миграция.

Бих се ограничила само с тези два конкретни факта, но според мен съществени, защото те са свързани преди всичко с формулата на бъдещото правителство. Свързани са и с част от националната политика, която, надявам се, то ще води. Искам да вярвам, че останалото, което е записано в програмната декларация, ще бъде днес не само заявено, подкрепено, но и реализирано на практика, ако разбира се проектосъставът на новото правителство бъде подкрепен от депутати от трите парламентарни групи.

В заключение искам да подчертая и още нещо изключително важно за мен. Аз разглеждам подкрепата за едно ново и необходимо отговорно правителство на България не като еднократен акт. За мен отношението към него, смее да твърдя, ще бъде определяно, след като бъде предложена една ясна, конкретна правителствена програма. Смее да твърдя за себе си, че отношението към него ще го определям всеки ден, в зависимост от дейността по изпълнението на една такава програма. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на госпожа Маринова. Информирам парламентарната група на БСП и коалиция, че ѝ остават четири минути и те са по решение на ръководството на господин Чавдар Кюранов. Той е следващият по ред. Преди него е госпожица Дърева, тя се отказва и той има думата всъщност, може би последен.

Сега давам думата за последното очевидно възможно изказване в рамките на допустимото от правилника време на господин Константин Тодоров от парламентарната група на СДС. Времето е две минути.

КОНСТАНТИН ТОДОРОВ (СДС): Уважаеми колеги, господин кандидат-премиер и господа кандидати за участници в кабинета! 215.4 Нямам време, а и нямам желание да вадя аргументи за или против едно правителство, за това кой какво е писал преди това или някакви други такива общи политически мотиви или обобщения. Искам да задам няколко конкретни въпроса към кандидат-премиера, които се базират на неща, посочени в програмната декларация.

Първият ми въпрос се отнася до това, което четем на първа страница долу: "Ще продължим сътрудничеството с Международния валутен фонд и Световната банка с цел осигуряване необходимите кредити за структурната реформа, стабилизиране на платежния баланс и увеличаване на валутните резерви." 215.5

ЧАВДАР КЮРАНОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Уважаеми господин председателю, уважаеми колеги, уважаеми господин Беров! Ако трябва да преценяваме едно ново правителство, ние трябва да изхождаме от няколко определени критерии. На първо място, разбира се, това е неговата програма, на второ място, неговият състав, на трето място, може би най-важното, за което все още не можем да кажем, това е неговата политика и реализацията на тази политика.

Що се отнася до програмата, това е една сериозна програма. Защото пред този парламент неотдавна беше представена една несериозна програма от господин Филип Димитров. (Реплики в СДС) Ще чуем вашите възражения, бъдете спокоен, господин Пандурски.

На второ място, това е една програма с ярка социална насоченост, това е една програма, която дава отговор на редица въпроси, които сега вълнуват хората. Защото тук някой спомена думата изчерпващо се търпение. Има такова нещо. Но когато тук се поставят въпроси за производството, за безработицата, за реалната работна заплата, за пенсиите, ние не можем да не се отнесем с необходимото внимание. И това е една програма, която казва "не" на конфронтацията. Вижте, това не значи, че няма да има сблъсъци в този парламент, това не значи, че няма да има различия и борби. Обаче дълго време това беше парламент именно на конфронтацията. И това не беше конфронтация между БСП и СДС, а преди всичко конфронтация с определена група от СДС. И нека тази група да отговори на своите

избиратели защо тя изгуби властта. (Смях в СДС) Разбира се, на някои може това да е смешно, но съм сигурен, че на вашите избиратели няма да им бъде смешно, а сигурно ще им бъде малко тъжно.

Въпросът е там, че в СДС се създаде една такава екстремистка група, която очевидно не може вече да изразява интересите на своите собствени избиратели. Това е една програма също така на промени. Но когато говоря за промени, аз не искам да кажа, че ще има някакво връщане назад, аз не искам да кажа, че на хората трябва да им се вземе собствеността, че на хората трябва да се вземат магазините, че не трябва да им се върне, и то час по-скоро собствеността върху земята. СБ/НП 217.1

И всичко това ме кара да мисля, че това е една добра програма. Разбира се, това не е програма на Българската социалистическа партия, недейте да слагате клеймото "социалистически" на този кабинет. Той няма това качество. Аз нямам основание да се срамувам от такова клеймо, ако би било върху мен, но недейте да го слагате върху тях. Това просто е една плитка и твърде евтина демагогия.

РЕПЛИКА ОТ СДС: Вие го подкрепяте!

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Да, подкрепям го, разбира се, господин Пандурски, и то сериозно го подкрепям. И Ви призовавам и Вие да го подкрепите! (Частични ръкопляскания в БСП)

Поставя се въпросът за състава на този кабинет. Дали това е правителство на ДПС? Аз мисля, че ДПС пое своята отговорност. И колкото и да е неприятно за някои ще кажа, че това му прави чест. (Ръкопляскания в ДПС) Но това не е правителство на ДПС - нито по състава, нито по личното участие. С ДПС ние имаме сериозни проблеми. И не само ние, не само нашата партия. Има ги голяма част от нашето общество. Ние имаме проблема за така нежно употребената дума "манипулирането" на част от българомохамеданите, манипулирането на част от българските цигани. Имаме проблеми с местната власт на ДПС на много места. Това е така. И аз съм спокоен като говоря това, може би някои ще си обяснят защо. Но тези въпроси ще се решат не чрез обвинения, а чрез диалог. Тези въпроси ще се разрешат, когато се седне на една маса и се мисли сериозно по тях, без да надценявам значението на масата и значението на мисленето.

Сега пред нас стои един въпрос за историческа отговорност. Пред всички ни! Много лесно е да отхвърлим това правителство Има достатъчно основания и от ляво и от дясно за това. Но аз мисля, че ако ние гледаме на нещата с истинска загриженост за тази страна, с истинска болка за тази страна, ако мислим за това какво може би ни очаква утре, когато сме в една обстановка на висяща военна опасност, да останем сега без правителство в продължение на три или може би пет месеца! Това не може, това не трябва да става!

СТЕФАН САВОВ (от място): За какво плачете? За какво плачете? 217.2

РЕПЛИКА ОТ СДС: Сега се сетихте!

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Говорете малко по-ясно, за да мога да ви отговоря, защото не е трудно да ви се отговори, господин Пандурски и господин Савов. Излязохте тук, за да давате едно махленско свидетелство на господин Беров. Не Ви ли е неудобно, господин Савов?

СТЕФАН САВОВ (от място): Никак!

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Никак. Това просто е смешно. Това, което казахте, за съжаление е нещо, което определя Вашето равнище. Много съжالياвам, че трябва да Ви го кажа.

СТЕФАН САВОВ (от място): Благодаря.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Що се отнася до реализацията на тази политика, ние няма да бъдем безразлични към нея. Ще мине месец, вие ще представите своята програма и по нея ще мислим. Ще минат тези три месеца или стотте дни, които обикновено хората дават на едно започващо правителство, ние и тогава ще мислим. Но ако вие се водите от националните интереси на тази страна, тогава ще облекчите нашата задача, а, надявам се, и своята.

Благодаря. (Бурни ръкопляскания в опозицията и ДПС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: С това последно изказване всъщност

приключиха изказванията по списъците на парламентарните групи. Според чл.42, ал.4 се допускат три изказвания на народни представители, които искат да изразят мнение, различно от това на парламентарната група. Давам възможност за това най-напред на господин Минчо Минчев. Той поиска това. След това ще дам възможност за това на проф. Петър Марков, той също поиска. Господин Павлов, Вие ли ще говорите?

ГИНЧО ПАВЛОВ: Да, вместо господин Минчо Минчев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Заповядайте.

ГИНЧО ПАВЛОВ (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Уважаеми господин председателю, уважаеми колеги! Уважаеми господин Беров, ние оценяваме достойнствата на предложената от Вас програмна декларация, както и искаме да вярваме, че в случай, че ще бъдете избран за министърпредседател ще направите всичко възможно да я приложите в практиката си.

Ние обаче ще гласуваме против това правителство, имам предвид представителите на Отечествената партия на труда и немалко колеги от лявата страна. Ние ще гласуваме не от проява на недоверие към Вас, а от проява на недоверие към партията, която Ви представя. Една партия, влязла в политическия живот, в парламентарния живот вследствие на ултимативното писмо на господин Месут Ялмъз при престъпното малодушие на българския президент и на други държавни институции.

Второ, това, което става в Родопите - и във връзка с преброяването, и въобще цялото кошмарно ежедневие там - дава възможност да стане ясно, че тук става въпрос не за инциденти, а за една целенасочена дейност за дебългаризиране на цели райони в нашата страна.

И, трето, уважаеми колеги, както колегите от СДС, така и всички останали депутати, предполагам, от досегашния парламентарен живот на 36-ото Народно събрание имат всички необходими основания да имат убеждението, че ДПС не е партия, на която може да се вярва. Тази наша позиция, господин Беров, не е въпрос на прищявка, а въпрос на принципно отношение към редица проблеми, принципно отношение, което се споделя, както казах, не само от представители на Отечествената партия на труда, а и от много хора от лявата половина.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Павлов.

Има думата проф. Петър Марков.

ПЕТЪР МАРКОВ (СДС): Благодаря Ви, уважаеми господин председателю, за това че все пак се намери член от Правилника на Народното събрание, по който да мога да получа думата.

Уважаеми госпожи и господа народни представители, уважаеми господин кандидат-премиер, господа кандидат-министри! Едва ли е необходимо да насочвам вашето внимание към факта, че днес във вашите ръце е съдбата на България. Предстои един исторически избор. Евентуалното проваляне на последната конституционна възможност за разрешаване на правителствената и парламентарната криза, ще бъде един кошунствен спрямо българския народ акт. И не Националният координационен съвет на Съюза на демократичните сили нито Висшият партиен съвет на Българската социалистическа партия 217.4 ще носят непосилната отговорност за това, а ние, уважаеми колеги. Ние ще трябва да отговаряме за това, че в момента, когато има реална опасност за избухване на Балканска война, ние ще оставим страната без изпълнителна и законодателна власт и по такъв начин може да допринесем за нарушаването на интегритета на тази страна; за това, че в условия на тежка криза във всички сфери на духовната и материалната дейност ще спрем реформата; за това че ще изчерпим и без друго малките активи на нашата страна пред Европа и света и ще се превърнем отново в един тъмен балкански субект с непредвидими действия. 217.5 Ще трябва да отговаряме и за това, че могат да бъдат създадени условия за етнически напрежения и стълкновения.

И накрая ще отговаряме за това, че ще пробием още една голяма дупка в и без друго пробития бюджет на България с милиарди разходи за нови избори, на никому

непотребни, избори, на които няма да се явят избирателите ви.

Но за сметка на всичко това, уважаеми колеги, ние имаме всички шансове да влезем в анализите на Народното събрание като хора, които панически бягат от властта. А защо не и в световната политическа история? Защото след самоубийствения акт на досегашното правителство, след провалянето на повторната възможност на Съюза на демократичните сили да състави собствено правителство, след бутафорната трагикомична сцена, свързана с кандидатурата на Българската социалистическа партия в лицето на известния кандидат, остава сега, уважаеми колеги, да провалим и мандата на проф. Беров, защитен с една отлична програма, за да можем освен това да влезем и в книгата на Гинес в най-добрия случай в рубриката за политическа некадърност или лицемерие, а в найлошия случай в рубриката за предателство спрямо българския народ, суверен, който ни е изпратил тук. И затова, уважаеми народни представители, ви умолявам преди да пристъпите към урната, да забравите нашепванията и директивите на различни политически личности, па било то стратегии или пожизнени сенатори, и да изпълните своя дълг пред България.

Благодаря ви. (Бурни ръкопляскания в блока на ПС на БСП и на ДПС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на проф. Марков. С това всъщност, виждам, нашата дискусия приключи. Има възможност още по две изказвания на парламентарна група, ако има различни мнения. Ръце не се вдигат. Желаете няма.

Давам думата на кандидата за министър-председател Любен беров да отговори на поставените въпроси в дискусиата. Моля за внимание и тишина в залата.

ЛЮБЕН БЕРОВ: Благодаря, господин председател. Дами и господа народни представители! Тук се поставиха редица въпроси, на които, не зная колко минути ми давате, но според минутите аз обещавам да бъда максимално кратък. (Шум в блока на мнозинството) СД/ЛТ 218.1.

Първо бе поставен въпросът, че това правителство, което аз предлагам, няма да може да управлява страната, тъй като...

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Моля за тишина в залата все пак! Моля ви се! Има и кулоари за изясняване на отношенията.

Продължавайте, господин Беров.

ЛЮБЕН БЕРОВ: ..., тъй като се смята, че то няма да може да изведе страната от дълбоката политическа криза и парламентарна даже, ако щете, в която е изпаднало. Поставя се въпрос чие правителство е това. (Аз ще обединя възраженията) Някои казват: "Това е коалиционно правителство".

Виждате, че то не може да бъде коалиционно тогава, когато в него има само един явен представител на една партия, в състава няма никакъв представител на Българската социалистическа партия. И не може и да бъде. Казано е в програмата на правителството, че това е едно правителство, чиито членове не са подчинени на каквато и да е партийна дисциплина. Те изхождат само от интересите на страната. Поставя се въпросът защо по този начин се спомагало за разцепването на СДС. Това беше един намек в изказванията.

Казвате, че за в бъдеще това правителство няма да има подкрепата на СДС. Добре, но аз ще ви кажа веднага (имаше и заплахи за митинги и т.н.), аз ще ви кажа, че снощи аз бях заедно с тези няколко хиляди души, според мен две-три хиляди, не повече, които бяха пред "Александър Невски". Аз също обиколих крайните редици, просто за да увелича бройката. Може би успех да я увелича.

Не е въпросът за това дали ние по този начин ще се конфронтираме. Аз съм последният от тези, или може би един от последните, които са желали да бъде разцепен Съюзът на демократичните сили. Може би мнозина знаят защо. Обаче питам: при това положение, което е в момента, при явни различия в парламентарната група, след като някога към СДС се присъединиха хора с различни възгледи и неизбежно е да дойде момент, когато тези различни възгледи ще излязат на политическата сцена, при това положение струва ми се, че не може да става дума за едно реструктуриране на политическо пространство тук, в парламента.

Неизбежно е според мен, дано да бъда недостатъчно добър пророк, понеже някои

казват, че не съм бил професионален политик, дано да бъда лош пророк, но в едно близко бъдеще това политическо преструктуриране на парламента ще стане. То ще стане, ако не се заповядва от някое политбюро как да гласуват тайно неговите представители.

Постави се въпросът, че не били решени редица икономически проблеми на страната и затова бил виновен президентът и покрай него и неговият икономически съветник в мое лице. Вие знаете много добре, че нито Желю Желев, нито аз, нито който и да е от Президентството е имал или има каквато и да е власт над кабинета досега. И не е отговорен, не може да бъде по Конституция отговорен за каквито и да е правителствени решения.

Поставени бяха въпроси защо го няма Иван Костов. Иван Костов, предполагам всички, които са грамотни, са прочели една негова статия във вестник "Пари", в която той казва, че е уморен от две години участие във властта. Моите уважения към него. Той водеше най-тежкото, или може би поне едно от най-тежките ведомства. И това не може да не се отрази. Аз говорих с него, ние имаме стари контакти, приятелски връзки с него. Той пред мен потвърди, че вече не иска да участва, поне за известно време да почине от тази трудна задача да води най-тежкото министерство.

Постави се въпросът за Стоян Ганев. Аз съм говорил доста дълго с него - и по телефона, когато бях в Ню Йорк, и когато се върнах в София.

Дайте да не губим време за това кой какво мисли за бъдещето. Ще ви кажа направо: Стоян Ганев като председател на една политическа партия, малка или голяма - това вие ще кажете, като председател на партия той не може да участва в такова правителство, което е казано, че не изхожда от партийна дисциплина. Ако беше обикновен, редови член, тогава може би не е проблем. Но той е председател на партия. Той не може да не бъде ангажиран със своята, на своята партия политическа дисциплина.

Аз ви казвам направо, че това е причината, поради която Стоян Ганев не може да участва. А каква ще бъде неговата политическа позиция в бъдещето, това е вече отделен въпрос.

Постави се въпросът за Александър Александров - защо той бил включен в кабинета ми. Тук се възрази. Възрази се от СДС. Аз ще ви кажа, че онзи ден на разговорите с Парламентарната група и ръководството на БСП също имаше възражения против неговата личност. Едни го нарекоха направо "катастрофаджия", други дадоха 218.3. други епитети. Аз не съм напълно съгласен с това, тъй като БДЖ в момента наистина е в едно отчаяно положение, за което не е виновен само един човек. Но съм напълно съгласен с това, че парламентарното мнение трябва да бъде уважавано. Поради това, макар че знаете, че той е вече веднъж предложен в състава на кабинета, предлагам зам.-премиера Нейчо Неев, който няма иначе друг конкретен ресор, утре, ако разбира се гласувате за кабинета, той да поеме и Министерството на транспорта. Постави се въпросът дали утре аз мога да върна, да предам топката обратно на СДС. 218.4.

Това е въпрос на парламента. Аз не мога да действам иначе, освен, както повелява Конституцията на страната.

Питате какви са моралните мотиви, поради които аз поемам тази тежка отговорност, или поне желая, готов съм да поема такава тежка отговорност на премиер на тази страна и то в такава крайно тежко време. Аз зная много добре какво означава тази отговорност. Бил съм като представител на президента в заседанията на кабинета в течение на две години. Зная как се работи там и зная какво бреме лежи на гърба на този, който се нарича Димитър Попов или се нарича Филип Димитров, моите уважения и към двамата. Така че това го правя не поради някакви дребнави амбиции за лична кариера. Предполагам, че едва ли има между вас човек, който да помисли, че аз желая някаква лична кариера - политическа при това. Правя го в желанието по някакъв начин да избегнем онова критично положение, в което се намираме сега. Ние сменяме конете на колата, когато сме в реката. И може би тази река ще ни помете! Дайте да бъдем внимателни! Оставете моята личност. Някой тук каза, че аз съм бил сламен човек. Ей, изгорете ме утре, както изгорихте един

професор. Това не е проблем. Обаче от това няма да се оправят нещата. Пита се кои парламентарни сили утре ще стоят зад това правителство, може ли то да функционира, без да има подкрепата на определени парламентарни сили. Аз ще ви кажа, че има декларирано официално и недеклаирано поведение на депутатите. Защо непременно смятате вие, че всяка парламентарна сила или парламентарна група в момента е представена само от тези хора, които в момента са нейни говорители! При едно тайно гласуване тогава ще разберете кой какви позиции има. И именно от това мнозинство, което ще изхожда може би и от вас, сред вас, за националните интереси на страната, именно на него аз ще разчитам.

Тук се направиха някои бележки по отношение на моята биография. Каза се, че аз някога съм плюл по Стамболов, и то много. Прощавайте, но това е един белег на балкански методи на работа. Аз се обявих против простацината в политиката. Повтарям го и сега. Срещу Стамболов аз имам най-много един ред някъде, една забележка, помня много добре, като знам, слава Богу, какво съм писал. Има само една бележка някъде, един ред, че Стамболов ББ/МД 219.1 може би се е обогатил с два чифлика в Бургарско. Прощавайте, за това има архивни документи. Това е всичко. Нищо друго не съм казал за Стамболов освен тези две думи.

Поставя се въпросът как съм могъл да бъда професор в онези предишни времена. Аз ще ви кажа, че в тогавашната БКП имаше различни хора. Между тях имаше по-толерантни хора. Един от тези хора, това бе покойният Жак Натан. Мен ме отхвърлиха отначало и ми отказаха да ми издадат заповед за асистент в тогавашния вече Висш икономически институт. И тогава именно Жак Натан пое отговорността да ме назначи, въпреки решението на партийната група и на партийната организация в тогавашния институт. След това години наред той беше яден за това, че се е обграждал с буржоазни елементи.

Вторият човек, който беше също така човек в ония времена, това беше професор Кирил Григоров, който в течение на 20 години, не мога да ви кажа точно, повече даже, беше ръководител на катедра. Той също така бе един от толерантните хора. Така че във всяка една партия, във всяка една парламентарна група има различни хора. Можеш ли да сложиш най-черното име на цяла една партия или на отделна парламентарна група? Но между нея понякога има и хора, има и човеци.

Да не говоря за биографията, тъй като може би ще бъде повече, отколкото трябва. Говори се за комините на фабриката на Беров. Вярно е, тя е създадена от дядо ми. Той е бил професионален военен и стига до чин полковник и си подава оставка поради конфликт с Фердинанд. Аз не крия, че нямам особени симпатии към монархията. Това е, в което съм сигурен. (Ръкопляскания от залата) Не, това не го казвам като някаква реклама, тъй като знам много добре, че си има привърженици на монархията. Просто никого не обиждам с това мнение към монархията, но не съм убеден, че в началото на ХХI век или последните години на ХХ век може тепърва една страна от република да става монархия. Ако това беше ХIII век, ХII - да, много хубаво. Но сега малко ми се вижда нелогично.

Поставен бе въпроса за това дали в бъдеще под някаква форма ще бъде възстановено предишното Министерство на външната търговия. Смятам, че поне на сегашния момент това не е необходимо. 219.2 В рамките на Министерството на търговията, което ще има две половини (шеговито казано - две половини, една - вътрешна и една - външна). Това министерство може да работи напълно оперативно, задоволително с външна търговия. Разбира се, при някакво подсилване на този персонал, който работи в тази област и някои промени в техниката на набиране на необходимата информация, промени между Външно министерство и Министерство на търговията.

Постави се въпросът дали в приоритетните закони, които тепърва ще бъдат изготвени и предложени на вас, ще има закон за ценните книги и борсите. Да, безспорно ще има. Ще кажа даже направо: такъв закон се подготвяше още от предишното правителство. В някаква степен той е готов.

Постави се въпросът какво разбирате под "опростяване на външнотърговския режим". Аз ще бъда шеговито кратък. Да няма квоти за банани и портокали. (Ръкопляскания в залата)

Поставя се въпросът какво значи това специални затвори. Ами при тази груба, безогледна престъпност, която виждате по улиците, друго нещо няма да оправи тази страна. Даже аз ще бъда напълно открит, макар че имах много възражения по тази линия. Аз съм готов да подкрепя, ако някой утре предложи евентуално временно връщане към смъртното наказание. Не може да убивате хора и след това да си казват: е, ще го излежа за 2-3 години в затвора. И това в един затвор, който понякога се превръща в пансион.

Може би съм груб, рязък, но това е. Друг изход вие нямате, това ще го разберете. Много общо било да се говори за сключване на споразумение за външния дълг. Аз смятам, че един компромис в тази насока между може би по-твърдикката в момента позиция на нашите банкикредитори, чужди банки, и позицията, която делегацията ще поддържа, такъв компромис е възможен. В края на краищата, когато има любов, там има и чувства. А в подобни неща в икономиката има само пазарлък. Смятам, че бях достатъчно ясен. Но ние не можем да бъдем евтини в този срок. 219.3

Каза се, че програмата не е конкретна, не била достатъчно подробна. В самата програма е казано ясно, че след един месец ще ви бъде представена конкретна подробна програма, каквато се полага на едно ново правителство. Тези хора, които виждате пред вас, са все още кандидати за едно евентуално бъдещо правителство. Поставен бе въпрос дали перфектната оценка на подлежащите на приватизация предприятия е административна пречка. Безспорно не е. Напротив, тя е едно категорично необходимо условие за приватизацията. Не такива административни пречки се имат предвид в програмата.

Постави се също така въпрос какви са тези преференции във вноса, даже и към коя държава щели да бъдат - към Германия, към Русия... Никъде в програмата не се говори за даване на преференции на някоя държава. Може би тук се касае до някакво недоразумение.

Имаше също така питане какво ще бъде това ограничаване на вноса, като че ли някъде в програмата е казано, че въобще правителството в бъдеще ще ограничава вноса. Не! Там се казва, че има искания от хората долу, ако щете най-много от земеделските производители, а също така и от определен кръг индустриални предприятия има искания за повишаване на митата и даже за въвеждане на забрана за внос на определени артикули или групи артикули. Как ще бъдат решени всички тези искания - това е под въпрос на генералната проблема, която ви поставих: за или против протекционизма. Но това утре вие ще трябва да гласувате евентуално по някакво предложение на кабинета.

Поставя се въпросът в бъдеще това правителство дали ще бъде резултат на една сделка между две политически сили, между парламентарни групи? Дали цената на тая сделка било вчерашното гласуване по повод на случая Луканов?!

Дайте да се откажем от тези начини на работа. Дайте да боравим така в този парламент, да се държим така, че утре просто да имаме достойнството на нацията. Всеки който чуе този парламент или види евентуално неговите протоколи, утре да каже: браво, на такива хора аз ще подам ръка!... Дайте да не си служим с такива, бих казал направо балкански методи на работа. Макар ЦМ/МД 220.1 че ние сме на Балканите, не сме някъде в рая. Но нека да бъдем по-близо до Европа и по-далеч от тези балкани, за които аз ще говоря.

Постави се въпросът, че в кабинета нямало изявени имена. Че кой ще даде критерия за изявени имена или не? Това е малко спорно. И второ, което е най-возможното може би, аз ще ви кажа, че спрямо всички кандидати, с които бяха водени разговори, за да участвуват в правителството, бе упражнен един безпрецедентен натиск. Не само да не влязат, но даже и непременно пред телевизията или в краен случай поне в печата да заявят, че са решили да не участвуват в това правителство поради своята вярност към някои отделни лица или пък ръководства. (Ръкопляскания от БСП и ДПС)

Не може по този начин да се работи! И тези хора, които виждате пред вас, това са хора, които имаха куража, въпреки този безпрецедентен натиск, да имат готовността да работят за бъдещето.

А иначе и към мен имаше подобен натиск. Снощи една жена, която в момента е в

тази сграда, псуваше най-вулгарно на майка и заплашваше, че ще ме пречука... Да дойде да го направи - няма проблеми! (Смях и ръкопляскания от БСП и ДПС) Но прощавайте, да направи и първото, не само второто... (Смехът продължава) Поставете се въпросът кога и как ще бъдат въведени в действие онези данъчни закони, които вече предполагам, че вие знаете, че са депозираны от кабинета на Филип Димитров. Аз смятам, че ще бъде разумно първо да обединим гледането на тези данъчни закони с гласуването и разискванията по бюджета. Няма магия поне под това слънце, под което ние живеем, при която една държава ще разходва много и няма да има откъде да събира никакви приходи. Това е ваш проблем - как утре ще наредите държавните приходи и разходи. Но някакъв баланс при един определен от вас бюджетен дефицит трябва да има. Така че данъчните закони са тясно свързани с бюджета. Това ще го имате след един месец проекта за бюджет, който вие ще разгледате и на фона на този проект за бюджет ще решите какви да бъдат данъчните закони. Поставете се въпросът за земята. Значи ли ускоряването, максималното ускоряване на аграрната реформа и нещо повече от 220.2 50 на сто връщане на земите? Повече технически не е възможно. Струва ми се, бях кратък и ясен.

Беше споменато също, че е необходимо спиране на разграбването на държавната собственост. В това съм напълно 101 на сто убеден и мерки в тази насока, колкото и трудно е да бъдат взети в една сфера, където винаги има пряко заинтересувани лица, ще бъдат взети. Досега обаче понякога имаше определена толерантност към злоупотребите в тази насока.

Ще ми позволите с това да завърша, за да не ви отегчавам, тъй като бяха поставени и други въпроси, но виждам, че много от присъстващите гледат своите часовници. Може би това го прави и господин председателят, който е зад мен и не го виждам. Затова ми позволете да поставя един пряк въпрос. Вашият вот в момента - и оставете моята личност, аз се пошегувах тя спокойно може да бъде изолирана при тази съвременност, няма никакви проблеми. Но вие гласувате в момента за или против политическата стабилност от една страна в тая държава и по-нататъшна политическа дестабилизация. Дайте утре да се бием по улиците. Аз съм още здрав да се бия.

Второ, гласувате дали да има веднага избори или не. Аз смятам, че избори незабавно, след месец-два, най-късно два месеца както е по Конституцията, са неразумни за тази държава.

Благодаря за вашето внимание с вашите ръце! (Ръкопляскания от БСП и ДПС и единични от СДС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Беров.

Всичко е готово за акта на самото гласуване. Моля народните представители да се организираат за това гласуване. Това ще бъде същевременно и време за една обедна почивка в три часа.

За изявление заповядайте, госпожице Русева!

Също така комисията да влезе в своите права. Тази комисия е позната.

ЗЛАТКА РУСЕВА (СДС): Уважаеми господин председателю, уважаеми народни представители! Упълномощена съм от името на парламентарната група на Съюза на демократичните сили в подкрепа на нейното становище да ви заявя, че ние няма да участвуваме 220.3 в това гласуване. И нека на целия български народ да е ясно, че то ще бъде избрано с гласовете на Българската социалистическа партия и с гласовете на Движението за права и свободи. (Недоволство от опозицията) Желая ви едно бъдеще с едно про-неокомунистическо правителство.

Благодаря! (Ръкопляскания от СДС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Моля за още малко внимание. Съобщавам отново имената на членовете на комисията за провеждане на тайно гласуване, за да не би някой да е забравил: Христо Марков, Руслан Семерджиев, Мариела Митева, Кирил Желев и Ремзи Осман. Моля ги да влязат в своите правомощия. (Звъни) 220.4

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ (звъни): Уважаеми госпожи и господа народни представители! Нашето заседание продължава.

Моля представителят на комисията господин Ремзи Осман да прочете доклада на Комисията за провеждане на тайно гласуване за избор на министър-председател.

РЕМЗИ ОСМАН (ДПС): "Протокол. Днес, 30 декември 1992 г., се проведе тайно гласуване за избор на министър-председател на Република България.

Комисия в състав: Христо Марков, Руслан Семерджиев, Мариела Митева, Кирил Желев, Ремзи Осман обявява следните резултати: общ брой на гласували народни представители 149. Брой на бюлетините с незачертано името на кандидата - 124. (Ръкопляскания от блока на БСП и ДПС) Брой на бюлетините със зачертано името на кандидата - 25. Брой на празните пликосе - няма.

Въз основа на резултата от проведеното тайно гласуване Народното събрание на основание чл.84, точка 6, във връзка с чл.81, ал.1 и ал.2 от Конституцията на Република България и - 4 от Допълнителните разпоредби на Правилника на Народното събрание

Р Е Ш И :

Избира Любен Борисов Беров за министър-председател на Република България. Следват подписи."

(Всички депутати от БСП и ДПС стават прави, бурни ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: След прочитането на протокола, да изчакаме малко за снимките и поздравленията.

Моля фоторепортерите и журналистите да напуснат вече залата, защото нашата работа продължава, а народните представители са изморени.

На основание на този протокол господин Беров е избран за министър-председател на Република България. Аз моля господин ВТ/ПП 221.1 Беров да заповяда на трибуната да представи състава на проектокабинета.

А след това с вас може би ще обсъдим и проблема ще има ли дебати по състава на проектокабинета или не.

Заповядайте, господин министър-председател.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Благодаря, господин председател. Грипът, както виждате, върши своята работа. Благодаря за оказаното ми доверие, което се надявам с помощта да кабинета, който ви предлагам, да оправдая.

Позволете ми да представя кабинета, който трябва да гласувате сега.

Заместник-председател на Министерския съвет Валентин Стефанов Карабашев.

Познавате го. Това е ваш депутат. Роден е през 1960 г. в София в семейство на служещи. Завършил е международни икономически отношения. Женен с две деца.

Работил е във външнотърговско предприятие. Бил е на работа в Икономическия институт на БАН. Той е заместник-премиер и същевременно министър на търговията.

Втори заместник-председател Нейчо Христов Неев. Роден е 1948 г. в с. Приседец, Бургаска област. Не е роден в село Веселиново, както пишат във вестниците.

Завършил е Висш технически университет. Женен с две деца. Работил е в системата на металургията и енергетиката. Нейчо Неев ще води Министерство на транспорта до определянето с ваша помощ на допълнителен член на Министерския съвет.

Трети заместник-председател Евгений Матинчев. Роден 1939 г. в София. Завършил е Висшия икономически институт, специалност "Финанси и кредит". Бил е аспирант по икономика на строителството. Работил е в Министерство на финансите като старши икономист, началник отдел и заместник-генерален директор в строително обединение. Съветник в Народното събрание по проблемите на социалната политика. Женен, с две деца. Той ще води и Министерство на труда и социалните грижи.

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): Много съвместителства имате.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Толкова, повече няма.

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): А, това ли е само? 221.2

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Министър на околната среда Валентин Босевски. (Ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Моля министрите да стават. Тези от тях, които все пак не са познати. Нека народните представители да видят кандидатите.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Роден през 1940 г. в гр. Свищов.

Завършил е Медицинска академия. Работил е във Военно-медицинска академия като ръководител на Център за радиационна защита. През 1990-1991 г. е заместник-

министър на околната среда. Понастоящем е председател на Консултативния съвет по ядрена безопасност. Женен, с две деца.

Министър на индустрията Румен Биков. Познат на вас добре, досегашен министър на индустрията. Роден 1958 г. в Кюстендил. Завършил Висшия химико-технологичен институт в София, работил е като инженер-металург в Кремиковци. Бил е научен сътрудник в Института по черна металургия и преподавател, депутат от 36-ото Народно събрание, член на Икономическата комисия на Народното събрание, председател на Подкомисията за разследване причините за икономическата криза. От май 1992 г. министър на промишлеността. Женен с две деца.

Министър на финансите - Стоян Илиев Александров. (Ръкопляскания от страна на депутати от ДПС) Роден 1949 г. в с. Илия, Кюстендилско. Завършил е Висшия финансово-стопански институт "Димитър Ценов" в Свищов, специалност "Финанси и кредит". Работи в БНБ - Кюстендил, в Общинския народен съвет - Кюстендил, и във Висшия икономически институт "Карл Маркс" като преподавател. Работил е и в Министерство на финансите като началник Главно управление на данъците.

Министър на отбраната Валентин Георгиев Александров. (Ръкопляскания) Роден 1946 г. в София. Завършил е право в Софийския университет и международни отношения в Дипломатическата академия в Австрия. Работил е 10 години като журналист и политолог. През 1991 г. е старши съветник към Комисията по национална сигурност към Народното събрание. От ноември 1991 г. е в Министерство на отбраната като съветник по въпросите на националната сигурност и военната политика и държавен секретар. Женен.

Министерство на вътрешните работи - Виктор Нейков Михайлов (ръкопляскания от БСП и ДПС), роден 1944 г. в Кокаляне, Софийско. Завършил е право в Софийския университет. Работил е 25 г. в полицията и в Министерството на вътрешните работи. Женен, с две деца.

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): Не може да е работил 25 години в полицията, защото преди нямаше полиция, а милиция.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Това е друг въпрос. Имате право на въпроси след представянето на кабинета.

Министър на правосъдието д-р Мишо Христов Вълчев (ръкопляскания от БСП и ДПС), роден 1919 г. в София. Завършил Софийския държавен университет, специалност "право". Доктор по търговско право. Работил като юрист-консулт в Държавно стопанско обединение "Изот". Председател на Съвета по нормативни актове към Министерския съвет. Член на Международния арбитраж. Женен, с едно дете.

Министър на териториалното развитие и строителството - Христо Николов Тотев (ръкопляскания от БСП и ДПС), роден 1943 г. в София. Завършил през 1960 г. икономика. От 1990 г. е генерален директор на "Главпроект". От 1991 г. е заместник-министър на Министерството на културата, отговаря за инвестициите и стопанската дейност. Женен, с едно дете.

Министър на образованието, науката и културата - професор Марин Димитров Тодоров. (Ръкопляскания от БСП и ДПС) Смятам, че го познавате добре. Роден през 1931 г. в София. Депутат от 15. Плевенски избирателен район. В последните 10 години е работил в Медицинския университет, ръководител на катедра. Семеен с едно дете.

Министър на външните работи - говорившият Любен Беров, като временно изпълнение. Бъдещ министър на външните работи ще бъде Слави Пашовски, наш представител в ООН в Ню Йорк. Той обаче не може да прелети за няколко часа.

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): Ние не можем да го изберем.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Ще го изберете когато му дойде времето. Ако не го изберете, това е ваш проблем. Той ще бъде предложен за министър.

Министър на земеделието - Георги Ванов Танев (ръкопляскания от БСП и ДПС), роден през 1935 г. в Стара Загора, в семейство на служещи. Завършил зоотехника. От 1962 г. е научен работник, НЧ/МД 222.1 старши сътрудник I степен, доктор на селскостопанските науки. Женен с едно дете.

Министър на здравеопазването - Танчо Кирилов Гугалов (ръкопляскания от БСП и

ДПС), роден през 1952 г. в София. Женен с едно дете. От една година е началник "Медицинско управление" в Министерството на отбраната.

Благодаря за вниманието!

ЗЛАТКА РУСЕВА (от място): А министър на транспорта?

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: На транспорта остава Нейчо Неев. За Александър Александров говорихме преди един час. (Шум и реплики в залата) По отношение на господин Александров имаше възражения, че той е катастрофаджия, че е направил много ж.п. катастрофи. Имаше възражения срещу него и от парламентарната група на БСП и от други депутати. Затова именно...

ГЛАСОВЕ ОТ СДС: А, значи от БСП!

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Не е от БСП, все едно от кого са възраженията. Така или иначе той трудно би могъл да бъде много популярен сред по-широки маси от хора, след като вече има определен брой катастрофи в ж.п. Затова именно аз уважавам препоръката на парламента и на някои парламентарни групи, и допълнително ще бъде поднесен на вас нов министър на транспорта. Дотогава заместник-премиерът ще изпълнява неговите функции. Благодаря за вниманието! (Ръкопляскания от БСП и ДПС)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин Беров! Не виждам вдигнати ръце в залата.

Затова моля комисията за провеждане на тайно гласуване, тя е същата: господата Марков, Семерджиев, Митева, Желев и Осман да си влязат в правомощията. Отивате и гласувате или не гласувате за състава на Министерския съвет, знаейки решението на Конституцията по този въпрос. Не мине ли Министерският съвет на Конституционния съд няма министър-председател и спирам дотук. (Звъни) 222.2 (След гласуването)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ (звъни): Уважаеми госпожи и господа народни представители! Продължаваме заседанието.

Моля представителя на комисията, господин Ремзи Осман да прочете протокола от гласуването.

ДОКЛАДЧИК РЕМЗИ ОСМАН:

П Р О Т О К О Л

Днес, 30 декември 1992 година се проведе тайно гласуване за избор на Министерски съвет на Република България.

Комисия в състав: Христо Марков, Руслан Семерджиев, Мариела Митева, Кирил Желев и Ремзи Осман обявяват следните резултати:

Общ брой на гласувалите народни представители - 151.

Брой на бюлетините със зачертани всички имена на кандидатите - 17.

Брой на недействителните бюлетини - 7.

От тях разкъсани бюлетини - няма.

Бюлетини, които са зачертани изцяло - 5.

Празни пликосе - 2.

Брой на бюлетините с незачертани имена на кандидатите - 127.

(Ръкопляскания от залата)

Въз основа на резултата от проведеното тайно гласуване Народното събрание на основание чл. 84, т.6, във връзка с чл.81, ал.1 и 2 от Конституцията на Република България и -4 от Допълнителните разпоредби на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и решение за приемане на процедурни правила за избиране на Министерски съвет - "Държавен вестник" бр.94 от 1991 г. ББ/НП 223.1
Р Е Ш И :

Избира Министерски съвет на Република България в състав:

Валентин Стефанов Карабашев - за заместник-министър председател и министър на търговията. (Ръкопляскания)

Нейчо Христов Неев - за заместник-министър председател и министър на транспорта. (Ръкопляскания)

Евгений Кирилов Матинчев - за заместник-министър председател и министър на труда и социалните грижи. (Ръкопляскания)
Георги Иванов Танев - за министър на земеделието. (Ръкопляскания)
Любен Борисов Беров - за министър на външните работи. (Ръкопляскания)
Валентин Мирчев Босевски - за министър на околната среда. (Ръкопляскания)
Стоян Илиев Александров - за министър на финансите. (Ръкопляскания)
Танчо кирилов Гугалов - за министър на здравеопазването. (Ръкопляскания)
Валентин Георгиев Александров - за министър на отбраната. (Ръкопляскания)
Виктор Нейков Михайлов - за министър на вътрешните работи (Ръкопляскания)
Мишо Христов Вълчев - за министър на правосъдието. (Ръкопляскания)
Румен Здравков Биков - за министър на промишлеността. (Ръкопляскания)
Христо Николов Тотев - за министър на териториалното развитие и строителството. (Ръкопляскания)

Марин Димитров Тодоров - за министър на образованието, науката и културата. (Ръкопляскания)

Следват подписи и на членовете на комисията.

Благодаря ви и честито.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря и аз.

Протоколът е редовен, подпечатан е със съответните печати.

Сега моля новоизбраният Министерски съвет да стане прав и да повтаря след мен клетвата, която трябва да положи.

Заповядайте отпред в полукръг с лице към народните представители, които са ви избрали. 223.2

Моля за тишина и за внимание. Започвам да чета текста на клетвата.

(Новоизбраният Министерски съвет заема оказаното му положение за полагане на клетвата)

"Заклевам се в името на Република България ...

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ: Заклевам се в името на Република България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: ... да спазвам Конституцията и законите на страната ....

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ: ... да спазвам Конституцията и законите на страната ...

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: ... и във всичките си действия ...

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ: ... и във всичките си действия ...

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: ... да се ръководя от интересите на народа.

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ: ... да се ръководя от интересите на народа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Заклевам се!

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ: Заклевам се!

(Ръкопляскания в залата)

Сега моля да се обърнете към ръководството на Народното събрание и заповядайте тук, за да получите клетвените листове. Госпожа Ботушарова, раздайте ги, да се положи писмено клетвата, след което ще пристъпим към едно решение, което ще се гласува явно от Народното събрание, а именно решение за структурни промени в Министерския съвет.

(Членовете на новоизбрания Министерски съвет подписват клетвените си листове.

Госпожа Шерифе Мустафа поднася букет цветя на проф. Беров - министър-председател от името на Парламентарната група на ДПС и честити на целия кабинет избирането му)

Моля господа министрите да заемат своите места, за да чуят няколко думи и от председателя на Народното събрание.

Аз искам само да подчертая, че този Министерски съвет се избира в един изключително труден за България момент. Фактът на неговото избиране и начинът по който той бе избран, показва, че за него гласува едно мнозинство. Това мнозинство обаче, това 223.3. искам да го чуят много добре господа министрите, все пак не афишира себе си политически. Нито една парламентарна група не пое отговорността, че застава твърдо, веднъж и за целия мандат, зад това правителство. Това увеличава вашите отговорности. То ги прави изключително тежки. Вие получихте един вот, с който застава на кормилото на България в много труден

момент. Вие ще се срещнете една много силна опозиция и аз вярвам, че както опозицията ще открие много точно и принципно слабостите, които ще допуснете, така и народните представители ще имат достойнството и морала да ви подкрепят тогава, когато вие действате в интересите на страната и когато осъществявате демократичните промени в България.

Като председател на Народното събрание искам да ви уверя, че демократичната промяна в България е необратима, връщане назад не може да има и вашият шанс е да движите напред тази промяна.

Още веднъж ви пожелавам на добър час в трудната и отговорна работа (ръкопляскания от залата).

Министър-председателят господин Беров поиска думата. Заповядайте, господин Беров.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН БЕРОВ: Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! От името на новоизбрания кабинет благодаря за оказаното ни доверие и съм убеден, че този кабинет ще оправдае вашето доверие. Той ще оправдае доверието както на тези, които гласуваха за него, така и на тези, които гласуваха против него и които утре може би пак ще бъдат с него.

Утре в 10,00 часа кабинетът се събира и започва да работи.

Благодаря. (Ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Благодаря на господин министър-председателя.

Сега трябва да гласуваме решението, след което ще дам думата съответно на парламентарните групи за изказвания.

Решението е внесено от министър-председателя и гласи:

Р Е Ш Е Н И Е

за структурни промени в Министерския съвет

Народното събрание на основание чл.84, т.7 от Конституцията на Република България

Р Е Ш И:

1. Преобразува Министерството на селскостопанското развитие, земеползуването и възстановяването на поземлената собственост в Министерство на земеделието.

(Ръкопляскания)

Министерството на образованието и науката и Министерството на културата в Министерство на образованието, науката и културата.

Министерството на териториалното развитие, жилищната политика и строителството в Министерство на териториалното развитие и строителството.

2. Възлага на Министерския съвет да уреди всички последици от преобразуването на министерствата, включително преразпределянето на функциите им".

Това е текстът на проекторешението.

Моля, гласувайте.

От общо гласували 176 народни представители, за - 144, против - 26, въздържали се - 6.

Приема се това решение. Ст.Б/КТ 224.1

С това формално работата по избирането на Министерския съвет и структурните промени е изчерпана.

Давам думата за изказвания на парламентарните групи.

Госпожа Екатерина Михайлова, заповядайте, от името на Парламентарната група на СДС.

ЕКАТЕРИНА МИХАЙЛОВА (СДС): Уважаеми господин председателю, уважаеми министър-председател, уважаеми дами и колеги! Упълномощена съм от името на Парламентарната група на СДС да прочета следната декларация по повод избирането на Министерския съвет с министър-председател професор Любен Беров. "Днес българският парламент избра едно правителство, което за нас е коалиционно

правителство между ДПС и БСП. Това правителство не бе избрано с гласовете на Парламентарната група на СДС и не може да разчита и за в бъдеще на нейната подкрепа, защото то е подмяна на изборната воля на българския народ, то е начин да се размият границите между политическите сили и се разрушат политическите структури в България. То ще подмени реалната смяна на системата, започната от СДС, с перестройка. То е марионетно, подчинено на волята не на демократичната законодателна власт, а на едноличната президентска институция. То е резултат не на принципно споразумение и балансиран компромис между полити

НОРА АНАНИЕВА (ПС на БСП, БЛП, ОПТ, ПХЖД, ХРП, СМС, ФБСМ, НЛП "Стефан Стамболов" и СДПД "Ера-3"): Уважаеми господин министър-председател, господа министри, уважаеми дами и господа народни представители! Днешният ден има много интересни постижения. Аз бих отбелязала две.

Първо, днес се случи нещо, което отдавна трябваше да стане в този парламент - парламентът да се вслуша във волята на хората извън него; да действа в съответствие с тяхното желание; да действа в съответствие с тяхната воля, със стремежа им да живеят спокойно в една неконфронтационна обстановка; да живеят с мисълта, че има грижа за хляба; да живеят с мисълта, че няма да бъдат накърнени националните интереси и границите на страната; да бъдат сигурни за днешния и утрешния ден на децата си.

И още нещо се случи днес. Българският парламент, българските политици, изпратени от народа в тази свещена зала, съумяха да използват конституционния механизъм не за тясно користни, партийни интереси, а за целите на страната. Тази линия, разрешавам си да кажа, започна нашата парламентарна група, когато, използвайки своя мандат, потърси други решения извън своя кръг. Тази линия продължиха и колегите от Движението за права и свободи, за да имаме днес едно правителство, избрано от депутати от трите парламентарни групи, т.е. представляващо всички основни цветове на политическия спектър, представен в парламента.

Искам да прибавя още нещо. Не беше избрано правителството просто с гласове и не беше важна толкова аритметиката в парламента. По-съществено беше, че правителството е рожба на съвестта на депутатите, че то е рожба на тяхното желание да се решат неотложните проблеми, да има стабилност, да има стабилност и спокойствие за хората.

Ние избрахме едно правителство. Що се отнася до нашата парламентарна група, нашата подкрепа не беше еднозначна. Господата знаят и сигурно отчитат това. Ние имахме достатъчно основание да гласуваме и за, и против. И ние така и гласувахме. Ние гласувахме за едно непартийно правителство, за едно правителство, което иска и има сериозни намерения да направи СД/МД 225.1 промяна в политиката, завой в политиката.

Ние гласувахме за едно правителство от достойни мъже (съжالياвам, че няма жена в този състав), което правителство би било в състояние да отговори на интересите и потребностите на хората.

Ние гласувахме за този състав, защото в програмната декларация видяхме доста от онези жизнени проблеми на хората, които вълнуват и нас, и за които ние поне цяла година се борим от тази парламентарна трибуна. Това са проблемите на земята, на хората на село, проблемите на безработните, проблемите на пенсионерите, проблемите на младежта, на интелектуалците, на здравеопазването. Да не изброявам всичко останало, което е в много синтезиран вид записано в програмната декларация.

Но ние имахме резерви и продължаваме да имаме резерви, защото макар и с кратък политически опит знаем, че от декларациите до реалните действия има много дълъг път. Част от заявените намерения ни се струват все още неподплатени достатъчно с гаранции. Обявеният непартиен характер на правителството ми се струва, че няма още достатъчно гаранции и това трябва да бъде доказано в реалната практика. Може би не е хубаво в такъв сериозен, в такъв хубав ден да говорим за резервите, но резервите ни дават основание да бъдем безкрайно взискателни. И то взискателни не просто като опозиция или просто като опоненти, а като хора, които са тръгнали на

този риск, за да дадат шанс за България.

На добър час! И ви желаем този шанс да даде плодове за страната, за народа, за хората!

Това, което зависи от нас - един сериозен парламентарен контрол, един безпощаден парламентарен контрол, една законодателна дейност - активна, която да подпомага, да тласка и да ориентира завоя в политиката - това ще го имате що се отнася до Парламентарния съюз за социална демокрация.

На добър час! Поздравявам ви с избирането! (Ръкопляскани)

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Закривайки заседанието, искам да ви информирам, че следващото заседание е след новогодишната ваканция, на 20 януари 1993 г., сряда, от 15 ч.

Закривам заседанието. (Звъни)

(Закрито в 21 ч. и 25 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ал. Йорданов

СЕКРЕТАРИ: Руслан Семерджиев

Христо Атанасов